

DZIENNIK POLSKI

WYCHODZI RANO

Rok V. Prenumerata z dostawą 2/25 Lwów, środa 10 maja 1939 r. Codziennie korrespondencja z prowincji Nr. 126

Wspólne tradycje i braterstwo obu narodów fundamentem współpracy polsko-litewskiej

Wywiad z szefem O. Z. N. gen. St. Skwarczyńskim

Warszawa, 9. 5. (Tel. wł. — 1. r.). Szef, OZN gen. Skwarczyński udzielił współpracownikowi pisma „Litwos Zinios”, wychodzącego w Kownie red. Zylenasowi wywiadu, w którym m. in. oświadczył:

Polska polityka zawsze, a szczególnie od chwili objęcia rządów przez Marszałka Piłsudskiego w maju 1926 roku, chciała i chce współzycia z innymi państwami na zasadzie równego z równym bez względu na siłę i wielkość danego państwa. Drugą cechą polskiej polityki to

DAŻENIE DO UNORMOWANIA STOSUNKÓW NA DRODZE ROZMÓW BEZPOŚREDNICH BEZ TAKIEGOKOLWIEKBAJD POŚREDNICZWA CZYNNIKÓW TRZECICH.

Aczkolwiek te same zasady cechują również stosunek Polski do Litwy, pragnę podkreślić jeszcze stronę uczciwą w stosunku polsko-litewskim. — Jestem bowiem nie tylko żołnierzem, ale również uczniem Marszałka Piłsudskiego, który do sprawy litewskiej miał specjalne podejście. Właśnie jako uczeń Marszałka jako Piłsudczyk, żywię bardzo dużo sympatii dla narodu litewskiego. Posiadamy przecież wspólne tradycje państwowe i narodowe.

Okres władztwa Jagiellonów był OKRESEM NAJWIĘKSZEJ POTĘGI PAŃSTWA POLSKO-LITEWSKIEGO.

Mówiąc o wspólnej tradycji bynajmniej nie wypowiadam się za nawróceniem dawnych form współzycia między obydwoma państwami. Każdy zrodził — mówił dalej gen. Skwarczyński — ma prawo do niezależnego bytu państwowego, a forma współzycia pomiędzy nimi winna być wyrazem ich obojętnej woli, osiągniętej w drodze bezpośrednich rozmów. Pragnę podkreślić, że gdy w poszukiwaniu formy współzycia operujemy si

O WSPÓLNE TRADYCJE O BOHATERSTWIE OBU NARODÓW, TO SIŁA RZECZYNAWIAZEMY ZERWANA NIC WZAJEMNEJ SYMPATII.

kłóra napewno umożliwił nam całkowite rozwiązanie wszystkich spornych za-

gadnień politycznych, kulturalnych i gospodarczych. Jestem głęboko przekonany, że znajdziemy sposób zatł wie nie tak drażliwych kwestii, jak kwestia waszej mniejszości u nas i naszej u was.

Następnie gen. Skwarczyński w wywiadzie określił stanowisko Polski wo-

bec zagadnień międzynarodowych, zaznaczając, że jeżeli chodzi o państwa bałtyckie, to

POLSKA Z NAJWIĘKSZYM UZNANIEM ODNOSI SIĘ DO ICH POLITYKI ORAZ DAŻENIA DO ZACHOWANIA WŁASNEJ NIEPODLEGŁOŚCI.

W dalszym ciągu gen. Skwarczyński zaznaczył, że stanowisko OZN do rządu jest bezwzględnie pozytywne i to bynajmniej nie dlatego, że większość jego członków należy do Obozu. W rządzie są bowiem ludzie, nie należący do Obozu. Np. min. Beck nie jest członkiem OZN, a właśnie w obronie jego polityki wypadło gen. Skwarczyńskiemu, jako szefowi OZN kilkakrotnie występować.

Wynika to z tego, że ocena polityki zagranicznej nie może być uzależniona od takiego czy innego stosunku danego ministra do spraw wewnętrzno-politycznych i że polityka rządu gen. Składkowskiego jest w chwili obecnej najbardziej odpowiednią dla Polski.

— JUŻ NADESZŁY! —

ORYGINALNE TOBRALKA I KREPONY

Ceny od zł 2-50

DOM MODY

WŁÓW HOTEL EUROPEJSKI

2812

Londyn odpowie Berlinowi za zerwanie umowy angielsko-niemieckiej

Warszawa, 9. 5. (Tel. wł. — 1. r.). W odpowiedzi na interpelację w Izbie Gmin, premier Chamberlain oświadczył, że

rozpatruje obecnie sytuację, wytworzoną po wypowiedzeniu przez Niemcy anglo-niemieckiej umowy morskiej i że po rozpatrze-

niu tej sprawy rząd wyśle odpowiedź do Berlina.

Na interpelację p. Fletzera czy po wypowiedzeniu paktu odbyły się jakiegokolwiek konsultacje, a jeżeli takich konsultacji nie było, czy nie jest to rzeczą niespotykaną, aby rząd zrywał umowę z zaprzyjaźnionym narodem

bez uprzedniego powiadomienia lub rokowani. Premier oświadczył, że odpowiedź na pierwszą część pytania jest negatywna, na drugą potwierdzająca.

Londyn, 9. 5. (PAT). Wczoraj rano odbyło się posiedzenie gabinetu, na którym poddano zbadaniu propozycje rządu brytyjskiego, mające na celu załatwienie zagadnienia palestyńskiego. Obecni byli premier Chamberlain, oraz ministrowie John Simon, Mac Donald, Halifax, Chatfield, Samuel Hoare i Walter Elliot. Na posiedzeniu tym rozważano również propozycje, wysunęte przez reprezentantów państw arabskich na konferencji w Kairze.

Angielskie złoto do Kanady i USA a szwajcarskie i belgijskie do... Anglii

Londyn, 9. 5. (PAT). Złoto nadal ucieka z Europy. W okresie ostatniego tygodnia kwietnia złoto wartości 28 i pół miliona funt. odpyłno z Anglii do Stanów Zjednoczonych.

Od początku zł. wyeksportowane zostało z W. Brytanii do Ameryki Północnej złoto wartości przeszło 200 milion. funtów.

Poza eksportem do Stanów Zjednoczonych W. Brytanii wykazuje ostatnią tendencję do stworzenia specjalnych zapasów złota w Kanadzie.

W ub. tygodniu Bank Anglii znów wysłał do Kanady złota za przeszło 3 mil. funt. Ogólna wartość kruszczy, wysłanego z W. Brytanii do Kanady w kwietniu rb. wyniosła przeszło 11 milion. funtów.

Z drugiej strony do Anglii przychodzą poważne transporty złota z Szwajcarii i Belgii.

W ub. tygodniu Belgia wysłała do Anglii dalszy transport złota, wartości około 6 milion. funtów.

Agreement dla ambasadorów ZSRR

Warszawa, 9. 5. (PAT) Pan Prezydent R. P. udeilił w dniu wczorajszym zgodnym desygnowanemu przez rząd ZSRR ambasadorowi w Warszawie, p. Mikolajowi Szaronowowi, dotychczasowemu posłowi Z. S. R. R. w Atenach.

Odwrot wojsk chińskich

Tokio, 9. 5. (PAT) Agencja Domei donosi: Okolo 100-tysieczna armia chińska, która w ub. tygodniu przeprowadzała operację w okolicy górz Tajpeh na północny zachód od Hankow, cofnęła się pod wpływem nacisku ze strony wojsk japońskich. Japończycy posiadają się naprzód na froncie szerokości 80 km.

Manifestacje „podpisowe” Mussolini przybywa do Berlina

Warszawa, 9. 5. (Tel. wł. — 1. r.). Według informacji, podanych przez półoficjalne źródła w Berlinie, podpisanie paktu niemiecko-włoskiego ma nastąpić w ciągu najbliższych tygodni. Przystąpiono obecnie do opracowania tekstu tego paktu. W związku z tym krąży w Berlinie pogłoski, że pakt ma być podpisany w uroczysty sposób przez Hitlera i Mussoliniego, który w tym celu miałby przybyć do Berlina.

Stosunki angielsko-sowieckie po dymisji Litwinowa

Londyn, 9. 5. (PAT) Agencja Reutersa donosi: Rząd brytyjski otrzymał za pewnienie od komisarzatu ludowego dla spraw zagranicznych, że w polityce angielskiej nie nastąpią w związku z dymisją Litwinowa żadne zmiany.

Niezależność polityki zagr. Węgier

Stosunki z Włochami, Polską i Niemcami

Budapest, 9. 5. (PAT). W mowie wyborniczej, wygłoszonej w Sece, premier Telegi podkreślił z naciskiem, że węgierska polityka zagraniczna jest najzupełniej niezależna i Węgry wobec nikogo nie posiadają żadnych zobowiązań.

(ednocześnie jednak, jeśli z własnej woli — mówił remier Telegi — żyjemy z jakimikolwiek państwem w przyjaźni, to jesteśmy dobrymi przyjaciółmi. Nawigując do działalności osób szczerą w kraju nastoje niepokoić i niepewności, mówią stwierdza, że nie ma po temu żadnych podstaw, słowem integralności państwa nie jest niczym zagrożona.

Rząd węgierski posiada uroczyste gwarancje w enaruszności zachodniej granicy. Po traktacie w Trianon — mówi dalej premier — pierwszym państwem,

które zbliżyło się do Węgier były Włochy, a następnie Polska i Niemcy. Węgrzy żywią jak najlepszą wolę zbliżenia się do Jugosławii.

Mówiąc o sprawach gospodarczych, premier Telegi podkreślił m. in. że

uzyskanie wspólnej granicy między Polską i Węgrami, otwiera nowe możliwości rozszerzenia współpracy z Polską, przez Polskę zaś i z krajami skandynawskimi.

Posiedzenie Wydz. Wykonawczego Nacz. Komitetu uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego

Warszawa, 9. 5. (Tel. wł. — I. r.). Naczelny komitet uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego komunikuje: W dniu 6 bm. na Wawelu odbyło się posiedzenie wydziału wykonawczego naczelnego komitetu uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego pod przewodnictwem gen. broni Kazimierza Sosnkowskiego.

Po złożeniu holdu i trumny Marszałka,

zebrani dokonali oględzin prac u. skutecznościach z funduszu naczelnego komitetu, następnie przy udziale kierownika robót na Wawelu p. Szyzsko Buzhara ora twórcy projektu sarkofagu prof. Jana Szcepkowskiego omówiono temat prac adaptacyjnych w związku z umieszczeniem sarkofagu i koniecznością samharmonizowania cacielskiego.

Marszałek Śmigły-Rydz osobiście rozdzieli kwotę pożyczki na działy lotnictwa

Warszawa, 9. 5. (PAT). Biuro prasowe Generalnego Komisarza Pożyczki Lotniczej komunikuje:

Zapowiedziane na dzień wczorajszy przemówienie Generalnego Komisarza Pożyczki gen. br. inż. Leona Berbeckiego przed radio nastąpi za parę dni. Generalny Komisarz wygłosi je dopiero po złożeniu szczegółowego meldunku p. Marszałkowi Śmigłemu-Rydzemu,

co nastąpi między 10-ym a 12. bm., po otrzymaniu z całego terenu wykazu kwot subskrypcyjnych.

Pan Marszałek sam dokona podziału kwoty pożyczkowej na różne poszczególne działy lotnictwa.

Rolnicy posiadający od 100 ha wzięty mogą składać deklaracje subskrybowanych na Pożyczkę kwót do

dnia 15 maja, ze względu na trudności związane z przedwiosem.

Drobni i średni rolnicy posiadający do 100 ha ziemi starają się również o zezwolenie składania deklaracji w terminie późniejszym. Dotychczas termin ten nie odnosił jednak skutku.

Biorąc pod uwagę ten fakt, że kwota subskrybowanej Pożyczki przez rolnictwo nie jest jeszcze znane, nie można podać ścisłych cyfr osiągniętych droga Pożyczki. Zwłaszcza w województwach rolniczych, jak: lubelskim, samopolskim, kiełkim, na Wołyniu, na Pomorzu i na Kujawach cyfry te nie były by miarodajne.

Podobno szereg instytucji wojskowych, państwowych i samorządowych przy przystąpieniu do subskrybowania P. O. P. Kto z jakichś powodów obowiązku tego nie wypełnił, może wpłacić odpowiednio kwoty na P. O. N. lub fundusz lotniczy im. Żwirki i Wigury. Zaświadczenie na dokonana wpłata będzie również ważne jak kwit P. O. P.

W ten sposób ci, którzy nie mogli, czy nie zechcieli w czas zakupić pożyczkę P. O. P., będą mogli naprawić swą opanieszalność.

Groźba opanowania przez „Oś” Banku Wypłat Międzynarodowych

Londyn, 9. 5. (PAT) W Bazylei ma się odbyć dorocznym walne zebranie akcjonariuszy banku wypłat międzynarodowych. Kola finansowe w Londynie wyrażają w związku z tym obawy, że

ostatnie zmiany polityczne w Europie i zwiększenie wpływów Berlina i Rzymu na politykę finansową i gospodarczą szeregu państw europejskich, może pociągnąć za sobą opanowanie banku przez państwa osi —

przez skoncentrowanie większości akcji pod ich dyspozycją. Państwa osi oraz do nich zbliżone (Niemcy, Włochy, Japonia, Węgry, b. Austria, Czechosłowacja), posiadają razem 75.000 akcji banku, natomiast Anglia, Francja, USA i Polska

rozporządzają 63.315 akcjami. Na pozostałe państwa przypada 60.872 akcji, z czego najwięcej ma Belgia — 19.772 akcji.

Czyby państwem osi udało się nakłonić niektóre państwa tej ostatniej grupy do przejścia pod ich dyspozycję —

Berlin i Rzym mogłyby opanować te międzynarodowe instytucje bankowe i wykorzystać kapitał banku dla udzielenia sobie różnych kredytów. Gdyby to nastąpiło (w Anglii widać się to za wpatliwe, ale nie wykluczone), Niemcy i Włochy, które są dłużnikami tego banku otrzymałyby pełny zarząd nad kapitałem wierzycieli.

Gen. Balbo w Kairze

Kair, 9. 5. (PAT) Przybył tu samolotem marszałek Balbo, gubernator Libii, powitany przez dowódcę lotnictwa egipskiego Islama paszę.

Poniedziałek

od rana do godz. 18 w skrótach teleg

W KRAJU

□ Komisarz gen. POP gen. Berbecki przesyłał Związek i Organizację na terenie całego kraju, które wydawały we własnym zakresie jakiekolwiek plakaty, ulotki itp. o dostarczenie ich w 5-ciu egzemplarzach pod adresem: Warszawa, Wierzbowa 9, komisarz gen. Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej, celem uzupełnienia archiwum POP.

□ Niemieckie Biuro Informacyjne zdemontowało pogłoskę o rozmowie prezydenta Senatu gdańskiego Greisera i gaulitera Foerстера z Hitlerem.

□ W Gdańsku jest Kółportowania polskiego o zamierzonej likwidacji wydziału lotniczego i budowy maszyn. Zarządzenie to przyniosłoby wielką szkodę dla polskich studentów w Gdańsku, gdyż tych wydziałów nie ma na uczelniach krajowych. □ Starty port polski Puck jest w trakcie ówzownych prac inwestycyjnych. Obecnie Rada Miejska przyępuje do budowy nowoczesnych wodociągów.

ZA GRANICĄ

□ W Arles rozpoczęły się uroczystości, organizowane ku czci Joanny d'Arc w obecności nuncjusza apostolskiego Msgr. Valeri. W uroczystościach tych wzięcie udział prezydent Lebrun.

□ Eskadra niemiecka przybyła do hiszpańskich portów Galicji. Pancernik „Deutschland” zarzucił kotwice w porcie Vigo. 22 okręty, w tym 9 łodzi podwodnych stanęło w Ferrol. Krążownik „Leipzig” znajduje się w Pontevedra. 6 kontrolepdownów stoi w Villa Garcia de Arosa.

□ Po raz pierwszy od czasów wojny światowej flota niemiecka odbyła manewry w Skagerraku w pobliżu Jutlandii. W manewrach biorą udział 52 okręty wojenne oraz siły lotnicze.

□ Aresztowano w Budapeszcie 52 członków b. partii węgierskiej, oskarżonych o nielegalną działalność.

□ W Zurichu piorun spowodował wybuch miny wioskowej w pobliżu granicy włoskiej. Na skutek wybuchu zabity został szwajcarski strażnik graniczny oraz pasażer przejeżdżającego auto.

□ Portrety Litwinowa, które do soboty wisiały w komisariacie spraw zagranicznych, zostały usunięte. Zwracając uwagę, że portrety Jetzowa po ustąpieniu go ze stanowiska Ludowego komisarza spraw wewn. wisiały w urzędach sowieckich przez kilka miesięcy.

□ Donoszą z Rio de Janeiro, że w związku z samobójstwem milionera — Francuza Paula Deleuze, przeprowadzono rewizję jego prywatnego archiwum i korespondencji. Sledztwo wykazało, że miał on na swoje usługi kilka sztab urzędników sądowych, których wykradali akta jego spraw i doręczali je Deleuze. W związku z tym aresztowano już 60 urzędników sądowych.

□ W amerykańskich kołach przemysłowców nąfowych krąży pogłoska, jakoby w Meksyku przebywał dr. Schacht. Starają się on ma podobno o nawiązanie kontaktu z prezydentem Cardenas, w celu zawarcia pomiędzy Meksykiem a Rzeszą u

Obrazy Komisji senackich Komu przysługuje krzyż i medal ochotniczy za wojnę

Warszawa, 9. 5. (PAT). Wczoraj odbyły się w Senacie posiedzenia Komisji budżetowej i wojennej.

Komisja budżetowa rozpatrzyła zeszłoroczny projekt sen. dr. Dobaczewskiego projektu ustawy o dodatkowym kredycie w wysokości 2 mln. zł. na wydatki M. S. Wojsk. Projekt ten przy

jęto w brzmieniu uchwalonym przez Sejm.

Komisja wojkowa w obecności wiceministra Spraw Wojsk. gen. Głuchowskiego rozpatrzyła projekt noweli do rozporządzenia Prezydenta R. P. o ustanowieniu Krzyża Zasługi za dzielność, oraz projekt ustawy o Krzyżu i Medalu Ochotniczym za wojnę.

Nowela ta rozszerza zakres osób, które mogą otrzymać Krzyż Zasługi za dzielność na wszystkich żołnierzy. Nowelę tę przyjęto jednogłośnie bez zmian.

Projekt ustawy o Krzyżu i Medalu Ochotniczym za wojnę zreferował sen. Siński. W wyniku rozprawy projekt przyjęto jednogłośnie, wprowadzając szereg poprawek, z których ważniejsze dotyczą:

odznaczenia będą przysługujące osobom, które pełniły służbę ochotniczą w latach 1918—1921 i przyczyniły się do ugruntuowania niepodległości Ojczyzny.

Nadto zmieniono przepis dotyczący zatrudnienia odznaczonych. Uchwała sejmowa przewidywała dla odznaczonych pierwszeństwo, zwłaszcza przy obsadzaniu nowotworzonych placówek gospodarczych. Komisja senacka przepis ten zmieniła w ten sposób, że

ochotnicy odznaczeni Krzyżem lub Medalem Ochotniczym za wojnę przy równych kwalifikacjach fachowych z osobami nieodznaczonymi mają pierwszeństwo

w otrzymywaniu prac

Plaga gospodni to plaskwy i mole...

(Nie trzeba szeroko rozwinąć się nad borejadę naszych Pań gospodni — duże zwierzęta, kłopotów przysparzają nieopodając gości w domu: plaskwy, mole i inne kłoboszek. Obecny okazy — jest najgorszy. Mianym im wypowiedzieć zdecydowaną walkę. Z walki tej zawsze zwycięsko wychodzi nieawodny, wyprobowany „brodek” „SAM”, który zwalcza plaskwy, mole i inne szkodniki. Wyrob w naszej fabryce „Dobrobia”.

Co znaczy nowy sojusz włosko-niemiecki?

(M. P.) Skąpe wiadomości, jakie dotąd mamy, nie pozwalają na ścisłe określenie celu i charakteru sojuszu politycznego i wojskowego między Italią i Rzeszą, postanowionego w czasie wizyty min. Ribbentropa w Mediolanie. Musimy na razie ograniczyć się do przypuszczeń i wniośków, wypływających z logiki dobiegającego rozwoju wypadków.

Wywirowała się ostatnio taka sytuacja, że Niemcy wskutek swej zabarzonej polityki zostały w Europie odosobnione. Nawet os Berlin-Rzym, oparta na manifestacjach i gestach przyjaźni a nie na postanowieniach traktatów, zaczęła dokuczać iledzi skrzyplenie. Interesy Włoch w basenie dunańskim godziły się raczej z interesami Polski, niż z dążeniami Niemiec. Usadowiwszy się w Albanii, Włochy szczerze pragną pokoiu, toteż perspektywa wspólnej wojny z awanturniczą Rzeszą nie zdaje się przyciągać narodu włoskiego, ani kierowniczych sfer faszystowskich. Gdyby Francja była bardziej skłonna do pewnych ustępstw dla Włoch w Dąbubiu i w Suezie, os Berlin-Rzym mogłaby snadnie peknąć. Prestiż Francji nie pozwala jednak czynić ustępstw jednostronnych i — przedzwyczeńnych. Wobec tego Włochom nie pozostaje na razie nic innego, jak dalsze smarowanie osi rzymsko-berlińskiej.

Silne zaostroszenie konfliktu z Polską, popieraną przez Anglię i Francję, zmusiło Rzeszę do wyraźnego postawienia aliansu z Włochami. Niech Europa widzi, że choć jedno państwo sprzymierza się otwarcie i niedwuznacznie z Niemcami, że choć jedno mocarstwo nie weźmie udziału w polityce „okrążania”, która kancelarzędowi Hitlerowi spędza sen z powiek.

Prasa francuska i angielska próbuje zbagatelizować sojusz polityczny i wojskowy włosko-niemiecki, twierdząc, że i tak sojusz ten istniał de facto. Przewyższaliśmy się już do lekceważenia traktatów i umów pisanych, niemniej formalne zawarcie układu między Rzeszą a Italią jest sukcesem dyplomacji niemieckiej.

Tego nie można zaprzeczyć.

Kto wygrał?

Warszawa 9. 5. (Tel. wł.). W wzorowym zgigieniu Państwowego Loterii Klasowej padły następujące wygrane:

20.000 zł. na nr. 62697 91700 123-05 125611.

5.000 zł. na nr. 28561 95460.

2.500 zł. na nr. 3968 4440 20392 43745 48467 49426 52099 117801 146347 160241 161360.

2.300 zł. na nr. 2834 22350 35507 40785 46228 87971 99683 112301 157282 164878.

1.000 zł. na nr. 24348 27441 29864 41973 32906 37571 58295 74395 79259 79980 94242 103903 106084 114125 117091 122554 139004 151685 158680.

Czy jednak sojusz z Włochami ułatwia Rzeszy politykę ryzyka i wojny? Czy Włochy, związane układem politycznym i wojskowym, staną się biernym narzędziem, wyższkianym przez pangermański imperializm? Nie sądzimy.

Ścisłe przymierze z Włochami wzmacni przycię dyplomatyczną Rzeszy i może przyczynić kłopotów polityce angielskiej, francuskiej a także polskiej. Jeśli chodzi jednak o

sprawdzian ostateczny, jakim jest wojna, to zawarcie sojuszu włosko-niemieckiego wydaje nam się poważnym skłopotem Rzeszy. Dlaczego Włochy zawierają układ z Niemcami? Bo nie życzą sobie wojny, chcą: 1) osłabić aspiracje wojenne wśród przeciwników Rzeszy, 2) wpływać bezpośrednio na zahamanie rozpedu wojennego kierowniczych sfer niemieckich.

Zawarcie sojuszu z Niemcami jest

Rząd Unii połudn.-afrykańskiej zgłosił się do służby wojskowej

Pretoria, 9. 5. (PAT.) W Johannesburgu i Pretorii rozpoczęła się: dzieniem wczorajszym rejestracja ochotników do służby w rezerwie armii Unii Południowo-Afrykańskiej. Do służby tej przyjmowani są mężczyźni w wieku od lat 17 do 60ciu.

Ponadto otwarta została specjalna lista

dla zaciągu ochotniczego, kobiet do służby w oddziałach specjalnych.

Jak podaje agencja Reuters, rejestracja ochotników odbywa się w atmosferze dużego entuzjazmu. Jedni z pierwszych zgłosili się do rejestracji wszyscy członkowie rządu z premierem Herzogiem i ministrem obrony Smuts'em na czele.

Wizyta regenta Jugosławii we Włoszech

Rzym, 9. 5. (PAT.) W dniu dzisiejszym przybywa do Włoch na kilkudniowy pobyt regent Jugosławii ks. Paweł wraz z małżonką. Księciu regentowi towarzyszą ponadto minister spraw zagranicznych Markowicz.

Na dworcu w Rzymie gości jurgosławińskich powita włoska para królewska oraz szef rządu. Na czesć ks. Pawła i jego małżonki wzywani będzie w Rzymie szerecy

prezję, ponadto zaś przewidziany jest

udział gości w wielkiej rewii włoskiej floty wojennej

jaka w końcu tygodnia odbędzie się w zatoce neapolitańskiej. W czasie swej wizyty w Rzymie książę regent Paweł będzie miał okazję omówienia z Mussolinim szeregu zagadnień politycznych interesujących Włochy i Jugosławię.

ze strony Włoch nowym aktem nacisku na Francję i Anglię, lecz nie przesądzą bynajmniej roli i stanowiska Italii w razie wybuchu wojny europejskiej.

Twoniecz Zdrój

KSIĄŻE WÓD JODO WYCH

Werdeńskiejszy przyjazd zapewnia ryczałt zł 155— za 3-tygodniowy pobyt między 1 maja a 15 czerwca. Informacji udziły luno otwornia poczta.

4260

Dyrekcja

Prasa sowiecka o mowie min. Becka

Warszawa, 9. 5. (Tel. wł. — 1. r.) Prasa sowiecka omawia w dalszym ciągu wystąpienie ministra Becka w Sejmie i notuje liczne głosy prasy francuskiej i angielskiej, aprobującej stanowisko polskiego ministra spraw zagranicznych. Szczególnie podkreślony jest zwrot, że Polska nie zna pojęcia pokoiu za wszelką cenę.

Prasa sowiecka stwierdza, że stanowisko ministra Becka spotkało się z gorącym przyjęciem w Polsce.

Zamknięcie Zjazdu Pomorzoznaczwego

Po zakończeniu części naukowej obrad V Naukowego Zjazdu Pomorzoznaczwego, — o czym piszemy na str. 10ej — nastąpiło zebranie sprawozdawczo-organizacyjne, podczas którego uchwalono rezolucję zjazdu.

Na wstępie tego zebrania przew. Kom. Wykon., prof. Pawłowski (Poznań) zrezumował krótko wyniki obrad naukowych, stwierdzając, że zebranie niedłonie wykażalo pozytywną ocenę roli Gdyni jako portu polskiego

„Port gdański, będąc drugim obok Gdyni portem polskiego obszaru gospodarczego, leży w sferze najwytowniejszych interesów gospodarczych polski i jest niezbędnym dla normalnego rozwoju polskiego gospodarstwa narodowego, tak samo jak nieście Wisły jest elementem stałym w konstrukcji gospodarczej i politycznej naszego Państwa.

Na ścisły związek ujściła Wisły z resztą ziem polskich wskazuje nadto

Następnie wybrano Komitet Wykonawczy następnego VI Naukowego Zjazdu Pomorzoznaczwego, organizowanego przez Instytut Bałtycki.

Na zakończenie Zjazdu, prof. dr August Zierhoffer z U. J. K., wygłosił odczyt z prezerwami na temat roli Lwowa jako centralnego punktu na pomoście między Bałtykiem a Morzem Czarnym.

WESOŁY TYDZIEŃ W KINIE ATLANTYCKIM!

Najnowsza, rewelacyjna komedia, obfitująca w przesławne sytuacje

NIEWIDZIALNA RYWAŁKA

W rolach głównych CONSTANCE BENNETT I ROLAND YONG

go, oraz tendencji rozwojowych, jakie port ten wykazuje.

W sprawie tranzytu stwierdzono, że mimo niekorzystnej sytuacji aktualnej, trwać należy na stanowisku utrzymania obecnego stanu posiadania i stopniowej dalszej jego rozbudowy. W końcu prof. Pawłowski stwierdził, że Rzeczu spełniły należycie swe zadanie — oswieślenia i pogłębienia liczących zasadowczych problemów — dz edziny portowo-morskiej, dotyczących przez naukę polską prawie niekiedy.

Następnie zastępca dyrektora Instytutu Bałtyckiego w Gdyni mgr Biesniasz odczytał projekt rezolucji zjazdu wó, które zostały uchwalone jednogłośnie w których m. in. czytamy:

wielowiekowa tradycja historyczna, wykazująca stałą współzależność Gdańska od Polski i jej kultury, oraz silne uprawnienia, jakie wynikają dla Polski z faktu, że tylko ona była tu od zarania dziejów legalnym gospodarzem. Toteż Zjazd stwierdza, że Polska nigdy nie zrezygnuje z najistotniejszych swych praw na terenie W. M. Gdańska i będzie nawet korzystać z portu gdańskiego w granicach stać portu bez gospodarczych i możliwości, traktując go równorzędnie z portem gdańskim w zakresie swej polityki morskiej. Biorąc to pod uwagę, Zjazd uważa, że polskie sfery gospodarce powinny jak najintensywniej

Delegacja akademicka u min. Kasprzyskiego

Warszawa, 9. 5. (PAT.) Pan minister spraw wojsk. gen. dyw. Tać Kasprzyski przyjął w dniu 6 maja br. delegatów środowisk akademickich w osobach prezesów Bratnich Pomocy Studenckich, którzy zameldowali p. Ministrowi o rezolucjach, jakie zapadły na wiecach ogólno-akademickich. Wszyscy akademicy w okresie ferij letnich poświęcają beinteresownie miesiac pracy przy budowach, związanych z obronnością państwa. Jednocześnie powiadomili p. Ministra o wyniku zbiorów wśród studentów na POP na PON, która dała dotychczas sumę około 100.000 złotych.

Pogoda w dniu dzisiejszym

W całym kraju pogodnie o niewielkim na ogół zachmurzeniu. Noc chłodna (w dzielnicach wschodnich

Tenor prasy berlińskiej i rzymskiej po historycznej mowie min. Becka

Berlin, 8. 5. (PAT) Wszystkie dzieńniki wczorajsze zajmują się wciąż jeszcze w artykulach wstępnych przemówieniem ministra Becka. O ile wczorajjsze w ten ton niemieckiej był „posiadawcą” i starał się opierać swoje istymy argumenty, o tyle dzisiaj pisał w artykułach niemieckich obraźliwych zwrotów pod adresem Polski.

Frankfurt, 8. 5. (PAT) „Frankfurter Zeitung” z 7. 5. ponaję artykuł wstępny swego naczelnego redaktora dra Rudolfa Kirchnera, pt. „Przeszkodzone okrajzenie”, w którym autor, komentując przemówienie ministra Becka, stwierdza, że pozostał on wybitnie w tyle poza zapowiedzianymi prasy polskiej.

Widnym jednak — jak w otwartej lotce widoki na materiale zadawałyby te rozwiązania. Niepodejście polityki okrajczenia podwyższa jeszcze truność porozumienia, oczywiście także i formalnie trudność, bo Polacy, to damni ludzie.

Czy rozwiązanie wersalskie było dziełem Niemiec? — zapytuje Kirchner? — czy kanclerz nie uznał prawa Polski do bezpośredniego dostępu do morza? czy jednak Polska potrzebuje tego do Gdańska.

W Warszawie, 8. 5. (PAT) Kilka pism niemieckich, jak „Voelkischer Beobachter”, „Essener National Zeitg.” ogłaszają w streszczeniu memorandum polskie, złozone rządowi niemieckiemu. W krótkim komentarzu dowodzi „Voelkischer Beobachter”, że „memorandum watszawskie powtarza w skrócie zasadniczo to wszystko, co minister Beck już powiedział w swoim przemówieniu sejmowym o stosunku polsko-niemieckim.

Zajmowały się już linią przewidywaną tego przemówienia — pisze „V. B.” oraz niektóre niemieckie gazety, oceniającymi krytycznymi punktami wywodów. Memorandum daje nam jednak dowody zająca się ponownie niektórymi dalszymi twierdzeniami. Najpierw organ urzędowy stara się obalić zdanie ministra Becka, iż rząd niemiecki nie dał odpowiedzi na kontropropozycje polskie.

Następnie „V. B.” stara się polemiczować z teną polską co do gwarancji dla Słowacji.

„Lokal Anzeiger” wyciąga z memorandum wniosek, że Polska była co najdalej gotowa jest przynajmniej nie odrzucić propozycji niemieckich już na samym progu.

Helsinki, 8. 5. (PAT) Prasa fińska obszernie komentuje mowę ministra Becka. Prawicowcy „Uusi Suomi” uważają, że Polska gotowa jest rozmawiać, ale nie rezygnuje z suwerenności. Rozpoczęcie narad zależy od Niemców, co

odpowiedź ministra Becka ułatwia. Organ „Helsingin Sanomat” liberalny uważa mowę za zdecydowaną, lecz rozszadną. Jeżeli Hitler wyszuka ofiarów, może okazać, można będzie powiedzieć, że nastąpiła poprawa sytuacji. Lewicowcy „Suomen Sosialidemokratit” twierdzą, że sprawa Galińska dla Rzeszy nie jest sprawą gospodarczą, lecz prestiżową.

Rzym, 8. 5. (PAT) „Giornale d'Italia” w korespondencji z Warszawy

stwierdza, że mowa ministra Becka spotkała się z bezwarunkowym poparciem wszystkich Polaków bez różnicy i przynależności partyjnych. Miwa jest oceniana w Polsce jako spokojna, poważna, godna i odpowiadająca podstawowym zasadom polityki polskiej.

Umiażdżony ten mową, pozostał w Niemcemu wszelkie możliwości rozpoczęcia odpowiednich kroków celem porozumienia z Polską.

Dzienniki lotewskie

podały pełny tekst mowy min. Becka

Ryga, 8. 5. (PAT) Mowa ministra Becka jest głównym tematem, poruszającym przez prasę łotewską. Wszystkie dzienniki zamieszczają pełny tekst pod następującymi tytułami: „Dziennik „Ries” — „Polska zgadza się na pertraktacje tylko na zasadach zupełnej równości”, — „Latwija Kareris” — „Polska nie pozwoli odebrać się od morza”, — „Driwa Zemle” — „Przez usta ministra Becka przemawiała cała Polska”.

Ponadto dzienniki w obszernych korespondencjach podają przebieg historycznego posiedzenia Sejmu, podkreślając entuzjazm, z jakim społeczeństwo polskie przyjęło mowę i opisując spontaniczne owacje, zgromadzone ministrowi.

Dzienniki cytują również całe stronice głosów prasy polskiej, angielskiej, francuskiej i niemieckiej na temat mowy.

Papież zaleca modły o pokój ludziom dobrej woli...

Algier, 8. 5. (PAT) Wczoraj zakończył się w imperialnym kongresu eucharystycznym wielką pracą — Przejawionym Sakramentem, która przebiegała głównymi ulicami miasta od katedry aż do Forum.

W orędziu skierowanym do kongresu eucharystycznego, odzywającego się

Odpowiedź brytyjska na propozycje sowieckie

London, 8. 5. (PAT) Ambasador brytyjski w Moskwie otrzymał dziś rano tekst odpowiedzi brytyjskiej na propozycje sowieckie. W dniu jutrzejszym ambasador odbędzie rozmowę z Molotowem.

Zastępca molotowa

Moskwa, 8. 5. (PAT) Drugim zastępcą Molotowa, jako komisarza spraw zagranicznych, mianowany został De kazarow, Kaukazyjski, homo novus i dyplomata sowiecki.

Gen. Miaja wyjeżdża do Meksyku

Hawana, 8. 5. (PAT) Obróca czezwonego Madrytu gen. Miaja, który przybył tu wczoraj, odwiedził dziennikarstwo, iż prawdopodobnie zatrzymie się na Kubie kilka tygodni, po czym wyjeździe do Meksyku.

Cykl odczytów w Anglii o polskiej polityce zagranicznej

Warszawa, 8. 5. (PAT) Wzraniem coraz większego zainteresowania w sprawami polskimi w Anglii jest instytutami, jak Królewski Instytutu Spraw Międzynarodowych (Royal Institute of International Affairs), który zorganizował cykl odczytów o zagadnieniach polityki zagranicznej.

Odczyty te wygłosi na zaproszenie

Instytutu p. Jan Balforski-Lundhill między 5 a 11 maja r. w. Abderden, Glasgow, Edynburg i Londynie.

Ponadto p. Balforski-Lundhill na zaproszenie angielskich stowarzyszeń społecznych wygłosi cykl odczytów na ten sam temat w szeregu miast uniwersyteckich Anglii z Oxfordem i Cambridge na czele.

w Algierze, ojciec święty dał wyraz swemu zadowoleniu z powodu licznej go udziału wiernych w tegorocznym kongresie.

Pomimo przeszkód w postaci odległości i „szczęka” objawień, „Wiara wskazała nam — powiedział ojciec święty tego, który jest księdzem i sprawą pokoju, pokój nie górozo u przagnionego przez całą ludzkość. Miejsie nam powinniśmy poświęcić powstęznym modlom do Matki Boskiej, aby ona sprowadziła nam pokój obywateli i ludziom dobrej woli, pokój w duszach „kuszonych przez zwoźdnie i fałszywe doktryny” i pokój między nami i zyciami w stałej niepewności”.

Przypomniawszy swą podróż do Francji, w charakterze legata Piusa XII ojciec święty udzielił swego błogosławieństwa papieskiego uczestnikom kongresu oraz narodowi francuskiemu.

...Żes w twardej i stanowczej odpowiedzi kancl. Rzeszy wypowiedział to, co każdy z nas czuje...

Warszawa, 8. 5. (PAT) Na ręce p. min. J. Becka następuje następujące depeche gratulacyjne: „Zarząd kielesko-radomskiego Okręgu Związku Legionistów Polskich

składa ci panie Ministrze, gorące podziękowanie za jasne i zdecydowane stwierdzenie wobec całego świata niezłomnej woli narodu odparcia wszelkich usiłowań niemieckich naruszenia integralności eryorium Rzeszywspolitej i honoru Polski. Legionści „zawsze goowi krewią swoją i zyciem broni honoru ojczyzny. Zarząd kieleskiego radomskiego „Związku Legionistów”.

„Zarząd lubelskiego okręgu wotowódzkiego LOPP przesyła Panu Ministrowi wyrazy holdu i głębokiego uznania za mocne i krzepiace serce polskie otuchą słowa wygłoszone dziś w przemówieniu sejmowym”. (—) Prezes Tramecourt, wojewoda lubelski.

„Senat Uniwersytetu Stefana Batorego na posiedzeniu dnia 5 maja uchwalił wyrazić Panu Ministrowi słowa najgłębszego uznania i moralnego poparcia za wspaniały wyraz stanowiska, podtykowanego przez polską rację stanu i honor narodu polskiego”. (—) Rektor Wojcicki.

„Wzruszeniu co dopiero wysłuchaniem przemówieniem, pozwalamy sobie przesłać wyrazy głębokiego holdu i serdecznego podziękowania”. Rada pedagogiczna szkoły powszechnej nr. 2 w Gnieźnie.

„Wyraz holdu i naglejszej soli darności ze stanowiskiem wielkiego męża stanu i Polaka prosimy przyjąć. Słowo „honor” — powtarzają z panem Ministrem nasze serca i dusze”. Personalni polski i francuski towarzyszą „Czładzi”.

„W okresie wielkich wydarzeń w Europie, my pracownicy fabryki zalepak w Bloniu wysłuchaliśmy Cię, Panie Ministrze, w skłumieniu ducha. Z wyrazami holdu i szafania dla Ciebie, Prezydenta, Wodza Naczelnego i Kierownika polityki zagranicznej, czuwamy i jesteśmy gotowi!”.

„W twardej i stanowczej odpowiedzi, dnia kanclerzowi Rzeszy, wypowiedział Panie Ministrze to, co każdy z nas czuje i chce Ci za to i odanie” — Urzędnicy naftowego Zależbia w Ryppnem, powiat Dolica.

„Cześć Ci, Panie Ministrze jako wyrazieliwoi fakcznej opinii społeczeństwa, kapitałnie odzwierciedloniej w Tym dzisiejszym przemówieniu. Prowadź nas po dotychczas obranej drodze” — Zreszenie urzędników Banku Gospodarstwa Krajowego, oddział w Radomiu.

Ochotnicy Lwowa i Poznania jednorodnie manifestują gotowość bojową

(S) W lokalu własnym b. Ochotniczej Armii Polskiej, po Ryńku 24, odbyła się wczoraj uroczystość „święconego” członków oddziału lwowskiego. Zebrani na dorocznej uroczystości i wocowy ochotnicy Armii Polskiej skozostali z okazji, aby wobec ostatnich wydarzeń politycznych zmanifestować swoją gotowość bojową. Zebranie wczorajsze było właściwie zbirową manifestacją na cześć min. Becka w związku z jego historycznym przemówieniem w odpowiedzi kanclerzowi Hitlerowi.

Wypielający szczerze salę b. ochotnicy żywoiowymi oklaskami reagowali na wszystkie przemówienia, dotyczące stanowiska rządu polskiego w sprawie bitnej mowy Hitlera. Na uroczystości lwowskich ochotników przybył też gość z Poznania — wicewojeza kolejarzy poznańskich. W

niez ochotnik Armii Polskiej, którego przemówienie na temat jednorodności stanowiska ochotników poznańskich ze stanowiskiem ochotników lwowskich, została przyjęta burzą oklasków przez zebranych.

Przemówieniem prezesa oddziału lwowskiego posła Jaworskiego i m. i. m. ówpi. Ludwika Domonia b. ochotnicy z entuzjazmem aplaudem zdecydowali wysłać następującą depeche do ministra Józefa Becka:

„Lwowski oddział Ochotników Armii Polskiej, zebranych na „święconym”, przesyła Ci, Panie Ministrze, wyrazy serdecznej wdzięczności za wspaniałe prowadzenie polityki zagranicznej Polski, przy czym łączymy wyrazy głębokiej czi żołnierskiej”. Telegram ten podjął prezesa oddziału lwowskiego nesel Trnietczek Jaworski

Niedziela niespodzianek ligowych

Wczorajszą niedzielę rozegranych zostało pięć meczów, których przyniosła kilka nieoczekiwanych zwycięstw Wisły i Warszawian z nad Kraków i Polonią, oraz remisowy wynik Unii z Pogonią.

Tabela wyników, przedstawia się obecnie następująco.

	gier.	pkt.	st. br.
1) Ruch	6	10	23-6
2) Wisła	5	8	13-8
3) Warta	5	6	16-8
4) Garbarnia	5	6	10-16
5) Cracovia	5	6	7-12
6) Pogoń	5	5	12-11
7) A. K. S.	5	4	10-9
8) Warszawianka	5	4	11-13
9) Polonia	5	2	7-14
10) Unia	5	1	6-18

Przebieg poszczególnych spotkań był następujący:

POGON — UNIA 2:1 (1:1)
Bramki zdobyli: dla Pogoni Matyas II (w tym jedną z wolnego, dla Ioziana Jankowski i Strzelczyk z wolnego go. Pogoń nadto nie wykorzystala rzutu karnego, przez Matyasa II. — Wynik ten nie przynosi zasztytu Pogoni, jeszcze mniej zasztytu zawodnikom obu drużyn. — Był to najsłabszy mecz b. sezonu. Obie drużyny grały skandalicznie słabo. Pogoń była może nawet zespołem gorszym, gdyż pozwoła sobie narucić nieefektywne systemy gry i rzucania, który Unia nie przynosiła półowocny sukces, a Pogoni utratę punktu. Mecz toczył się przez całość w ciszy nerwowej i chaotycznej atmo-

sferze. Był o tyle ciekawy, że wynik spotkania do ostatniej minuty nie był pewny. Poza tym, specjalnie ciekawych akcji nie było wczoraj na boisku Pogoni. W drużynie łódzkiej grało dobrze obrona, nadto pomocnik Świątoślawski, w ataku Gorzki i Królański. — W Pogoni dobrze byli: Matyas II i Sumara, Napad z wyjątkiem Matyasa, skandalicznie słaby. Majowski i Matyasa II reprezentowali poziom niegodny drużyny ligowej. Zawiodli również środkowy pomocnik Panas, który znalazł się na pozycji prawdopodobnie przez omyłkę. Sędziował p. Gerlich. Widzów 2000.

RUCH — GARBARNIA 5:0 (1:0)
Kawołów 7. 5. Rozegrany w niedzielę w Wielkich Hajdukach mecz. Ligiowy pomiędzy Ruchem i Garbarnią, zakończył się wysokim zwycięstwem Ruchu w stosunku 5:0 (1:0).
Bramki dla Ruchu zdobyli: Peterek try i Willimowski dwie. Bramkarz Garbarni Jakubik został silnie skontuzjonowany. Ruch nie wykorzystał rzutu karnego.

WARSZAWIANKA — POLONIA 5:1 (1:1)
Warszawa, 7. 5. W meczu o mistrzostwo Ligi, rozegranym w Warszawie, wobec 8 tysięcy widzów, Warszawianka pokonała niespodziewanie Polonię 5:1 (1:1). Do przerwy gra była raczej wyrównana, dopiero po zmianie pol. Polonia załamała się i przegrała wysoko.

Bramki dla Warszawianki zdobyli: Pirych dwie, Gamań, Baran i Świcki, dla Polonii Przebysz.

WARTA — AKS 2:1 (1:0)
Poznań, 7. 5. Try chłodnej i deszczowej pogodzie rozegrany został mecz ligowy pomiędzy Wartą a AKS, który

zakończył zwycięstwem gospodarzy w stosunku 2:1 (1:0).

Bramki dla Warty zdobyli Gendera i bramkarz Mrugała z samobójczego strzału dla AKS Pylet.

WISŁA — CRACOVIA 5:1 (3:1)
Kraków, 7. 5. Krakowickie „Derby” piłkarskie mecz ligowy Wisła — Cracovia wzbudziły, jak corocznie obrzydliwie zainteresowanie, gromadząc blisko 700 widzów.

Zwycięstwo Wisły odniesione zostało w pięknym stylu i mogło być nawet cyfrowo wyższe. Cracovia przechodzi obecnie poważną kryzys form. Na jej kleskę złożyły się w pierwszym rzędzie słabe i słaba gra trojki defensywnej, następnie brak kondycji i kompletna niedyspozycja napastników.
Bramki dla Wisły zdobyli: Giergiel i Artur po dwie oraz Cholewa, dla Cracovii Góra.

Walne zgromadzenie pięścierz

W lokalu Pozoni odbyło się w niedzielę doroczne Walne Zgromadzenie Lwowskiego Okręgowego Związku Bokserkiego. Z ważniejszych wniosków uchwalono wystąpić na Walnym Zgromadzeniu PZB z dezyderatem powiększenia ilości Klubów Aktywa do osmiu. Wybory do nowego Zarządu dały następujący wynik: prezes — kpt. Łyskowski, wiceprezes: inż. Byk; Pawłowski, sekretarz — mgr Karol Byk, skarbnik: Drabiak, przewodniczący Sport: Marciniak, przewodniczący Wydziału Sportowego — Łukaszewski, kronikarz — inż. Rebowski, gospodarz: Tomackiewicz, kapitan sportowy: Borski, lekarz — dr Ziemia, członekowie Zarządu: Konaszewicz, dr Pichor, komisja rewizyjna — kpt. Bilor, dyr. Lewicki, Grabowski, Zastępcy — mgr Panas i Sorzev

Polska pokonała Holandię 4:1

W niedzielę zakończony został mecz o puchar Davisa między Polską i Holandią. Zwycięzcy Polacy, w kwalifikując się do następnej rundy, w krótkiej spotkaniu z Niemcami w Waszwie.

W niedzielę, ostatniego dnia rozegrane zostały rewanżowe single. Polscy zwyciężyli van Svola 13:11, 4:6, 6:3, 6:12, a Barowski zwyciężył Haghana 0:6, 6:3, 6:2, 6:2.

Pierwsze spotkanie Tloczyński — van Svool było niesłychanie zaciekłe. — Trwało ono około 5-6 godzin, co jest niezładową wysiłkiem dla obu zawodników. Sam pierwszy set trwał aż 80 minut.

Ostatnie spotkanie Baworowski — HUGHAM nie wywołuje już większego napięcia. Pierwszego seta wygrał HUGHAM latwo 6:0.

W drugim secie Baworowski gra już znacznie lepiej i wygrała stosunkowo latwo 6:3.

W trzecim secie Holender początkowo prowadzi 4:1, ale Baworowski zdaje być w wyższym koleżno 5 gemów, wygrywając znowu seta.

W ostatnim secie Polak wygrała zdecydowanie 6:2.

ELIMINACJE LEKKOATLETYCZNE PRZED MECZEM Z TARNOPOLEM

W sobotę odbyły się na boisku Pogoni eliminacyjne zawody lekkoatletyczne przed ustaleniem reprezentacji Lwowa na mecz z Tarnopolem. Wyniki były naogół przeciętne, co przypisać należy rozmokej bieli i wiatrowi.

100 m.: Danowski (AZS) 11.1, 200 m.: Danowski 23.4, 800 m.: Bieniarz (Pog.) 2:12.2, 1500 m.: Palus (P.) 4:16.2, 5000 m.: Nowacki (Strzelec)—Zakopane 16:02, skok wzwyż: Semkowicz (S. M.) 172, skok wzdł.: Niemiec 6.32, kulka: Strza (Jusak — Drobny) 119.0, oszczep: „Pobóg” (Pogon) 45.65, dysk: Łupak (Pog.) 36.42.

Po zawodach ustalono następujący skład Lwowa na mecz z Tarnopolem: 100 i 200 m. Danowski i Orlewicz, 800 i 1500 Palus i Korzeniowski, 5000 m.: Bonus i Dąbrowski, skok wzwyż: Niemiec i Semkowicz, wzdł.: Niemiec i Buchowiec, oszczep: Zastępcem: Pobóg i Hoffman, dysk: Niemiec, kulka: Romaniszyn, Wy: obue ostatnie konkurencjach drużwy zawodnicy zostają w znaczeniu w czasie późniejszym.

Drużynowy bieg na przełaj młodzieży szkół średnich o nagrodę Komendy Obwodowej WF i PW, rozegrany w niedzielę, przyniósł zwycięstwo drużwy, nie PST. 1. 45 pkt., 2. TSH. 57 pkt., 3. Gimnazjum XI. 66 pkt. Indywidualnie zwyciężył Polasiński (PESH) przed Ruszalo (TSH) i Katzem (TSH).

MISTRZOSTWO SZCZYPIONIARSKA

Niedzielne spotkanie o mistrzostwo szczypioniarską przyniosło następujące wyniki:

Klasa A: — LDH 5:3 (1:2), Pogon — Czarni 5:3 (3:3), AZS — II LDH 5:0 w 50 min.

Klasa B: Sokół Macierz — Ukraina 4:5 (1:1).

Fancy: Dror — KPW 8.5 (5:1), AZS — Dror 7.5 (2:2), Czarni — KPW 9.2 (2:1).

Wyniki konne we Lwowie

WYNIKI Z 1 DNIA WYSCIGÓW NIEDZIELI 7 MAJA BR.

(W myśl ostatnio obowiązujących przepisów wyścigowych, nagrody otrzymują cztery pierwsze konie, co też w wynikach uwzględniamy).

- Goniwa I. 500 zł. Dla 4 i 1. st. koni. Goniwa II. 1200 zł. Dla 3 i 1. ol. koni. Dyst. ok. 1800 m.
- 1) Ewka — J. Surzyńskiego. 2) Panyk — M. Karatejewa. 3) Demagogia — J. Nowina-Krasuckiego. 4) Pomorzanka — M. Karatejewa. — Wycofane: Czuryłła, Wwata.
- Tot. zw. 10. franc. 6, 6. Biegalo 4 k. Goniwa II. 1200 zł. Dla 3 i 1. ol. koni. Dyst. ok. 1800 m.
- 1) Gręjsk — B. Zangena. 2) Fair Agnes — B. i K. Staszewskiego. 3) Polmoonde — W. J. Stuszyskiego. 4) Pazur — M. Karatejewa.
- Tot. 18.50. franc. 7.50. 510. Biegalo 4 k. Goniwa III. 1500 zł. (Nagrada wiosenna otwarcia). Dla 4 i 1. st. ol. Dyst. ok. 2000 m.
- 1) Centuria — J. Nowina-Krasuckiego (typ Dz. P.). 2) Florindar — B. Zangena (typ Dz. P.). 3) Orzawa — M. Karatejewa, Apel — M. Krzczewonowicz. Rębało w łeb (typ Dz. P.), Wycofana: Happy. Rinaldo został na startcie.
- Tot. zw. 10. franc. 5.50, 5.50, 6.50, 5. Biegalo 7 koni. Goniwa IV. 3000 zł. (Nagrada jubileuszowa). Dla 4 i 1. st. og. oraz 4 i 1. kl. ar. Dyst. ok. 2400 m.
- 1) Ungwar — R. ks. Sanuszkiego (typ Dz. P.). 2) Rakietnik — staj. „Paniec” (typ Dz. P.). 3) Afganistan — J. hr. Potockiego. 4) Jarema — R. hr. Potockiego.
- Tot. zw. 8 franc. 5.50, 6. Biegalo 4 k. Goniwa V. 800 zł. Dla 4 i 1. st. koni. Dyst. ok. 1800 m.
- 1) Bridge P. — J. Skolimowskiego (typ Dz. P.). 2) Happy — B. Zangena. 3) Tasi — J. Surzyńskiego (typ Dz. P.). 4) Daura — M. Karatejewa, Wycofana: Diomara.
- Tot. 24.50. franc. 7. 6.50. Biegalo 6 koni. Goniwa VI. 800 zł. Dla 4 i 1. st. koni. Dyst. ok. 1800 m.
- 1) Mossik — J. Nowina-Krasuckiego. 2) J. K. (typ Dz. P.). 3) Podowal (typ Dz. P.). 3) Madeira — J. Czernkowskiego. 4) Humbert — B. Mickiewskiego, Wycofane: Petarda.
- Tot. zw. 67.50. franc. 21.50. 7. Biegalo 8 koni. Goniwa VII. 600 zł. Dla 5 i 1. koni. Dyst. ok. 1600 m.
- 1) Łęczy — B. i K. Staszewskiego. 2) Intrygant — Z. Skolimowskiego. 3) Savovard — A. Szczurkowski. 4) Seton — F. Wójcika.
- Tot. zw. 10.50. franc. 6. 7. Biegalo 5 koni. Goniwa VIII. 1200 zł. Dla 4 i 1. st. koni, oraz 4 i 5 i 1. kl. ar. Dyst. ok. 2000 m.
- 1) Ruś — J. hr. Potockiego. 2) Elżbieta — J. „Paniec” (typ Dz. P.). 3) Urchan — R. ks. Sanuszkiego. 4) Wj Kismet — Br. Zarzyckiego.
- Tot. zw. 24. franc. 7. 5.50. Biegalo 5 koni.

Mistrzostwo ligi okręgowej

W dalszym ciągu rozgrywek o mistrzostwo lwowskiej Ligi Okręgowej uzyskano w niedzielę następujące wyniki:

W Lwowie, Czarni — Pogon (Stey) 5:0 (2:0), Zaśluzone zwycięstwo Czarnych, którzy byli lepsi od swego przeciwnika. Bramki strzelili: Oprycht, Topliko i Zurkowski. Sędziował p. Seesman.

R. K. S. — Hasmona 1:0 (0:0). — Szczelnie zwycięstwo R. K. Su, dla którego jedyną bramkę strzelił Dziuk. Sędziował p. Trabkowski.

W Przemyślu, Siana — Lechia 2:0 (1:0), Lechia grała poniej swej formy, utleając dobrze dysponowanego przeciwnika. Bramki dla Siana strzelił Turko. Sędziował p. Sawaryn.

W Drohobyczu, Junak — WKS, Jarosław 5:1 (2:1), Znaczną przewagę Junaka dla którego bramki strzelił Górski, Fufarski i Kruczek. Bramki dla

WKS strzelił Tyszarski. Sędziował p. Nussenblatt.

W Samborze, Korona — Resovia 3:3 (1:2), Bramki dla Resovii zdobyli Boshnia dwie i Bocher, dla Korony Mielko i Troika. Sędziował p. Tippe. — Korona zdobyła dwie bramki w ostatnich trzech minutach gry.

Tabela mistrzostw Ligi okręgowej po niedzielnych rozgrywkach przedstawia się następująco:

	gier	pkt.	st. br.
1) Junak	13	29	50:21
2) Ukraina	17	23	42:23
3) Czarni	17	22	32:23
4) Pogon 1	18	20	44:29
5) Pogon (Stey)	17	18	41:32
6) Hasmona	16	17	19:20
7) Resovia	17	15	30:54
8) Polonia	17	15	27:36
9) Sian	17	15	24:41
10) Lechia	16	14	16:22
11) WKS, Jarosław	16	13	29:26
12) Korona	18	13	27:37
13) R. K. S.	18	12	12:24

Przed Okręgowym narodowym biegiem na przełaj we Lwowie

Dnia 5 m. ukonstytuował się we Lwowie Komitet organizacyjny okręgowego narodowego biegu na przełaj. Przewodniczącym komitetu został kpt. Szopiński, sekretarzem por. Chodacki, kmnt. Okr. Osrodka W. F., w skład komitetu weszli: radca Twlco z ramienia Wojew. Komitetu P. W. i W. F., inż. Kuchar z Miejskiego Komitetu P. W. i W. F., oraz prezes L. O. Z. L. A. p. Kuchar Wacław, mgr Cenś, stierz. Labędziewski, Dziurkiewicz i Engel z L. O. Z. L. A.

Start do biegu okręgowego odbędzie się o godz. 14.30 w niedzielę dnia 14 m. z placu Targów Wschodnich. W biegu startować będzie po 10 najlepszych zawodników z każdego

powiatu. Spotdywanię jest start 300 zawodników.

Zawodnicy otrzymają kwatery w Okręgowym Osrodku W. F. ul. Z. Strzelkowskiej 3, tam też spożyja posiłki, koszty ich przejazdów pokrywają Komitet Powiatowy P. W. i W. F. Najlepszy spośród powiatowców otrzymuje nagrodę przechodnią, pierwszych 15 zawodników otrzyma żetony, a 40 dyplomy.

Najlepszych 15 zawodników z biegu Okręgowego weźmie w niedzielę, dnia 21 m. udział w centralnym narodowym biegu na przełaj w Warszawie. Po biegu zawodnicy zostaną skoszarowani przez tydzień na kursie

„Versailles w 1789” -- Wystawa historyczna

(Korespondencja własna „Dziennika Polskiego”)

Paryz, w maju
Z okazji 150-tej rocznicy Rewolucji francuskiej konserwatorzy Muzeum wersalskiego zorganizowali wystawę pod nazwą „A Versailles en 1789”.

Wystawa mieści się w dawnych apartamentach pani de Maintenon, zamienionych za Ludwika-Filipa na Muzeum, ostatnio odnowione i wykończone staraniem architektów, przydzielonych do konserwacji pałacu.

Prowadzą do tych sal schody, marmurowe, którymi w pamiętnym dniu 5 października 1789, tłum ludzi różnych stanów, między innymi „Les Dames de la Halle” wstąpił do apartamentów królewskich. Z Parwiza przewził wówczas La Fayette na czele gwardii narodowej, dokonał ewakuacji rezydencji królewskiej i doradził parze monarszej ucieczkę się tłumowi na balkon. Królowa wyszła na balkon sama, powitana okrzykami. „Niech żyje królowa, niech żyje król w Pa ryżu”!

Tego samego dnia, po podźnięciu 12-jej w południe, rodzina królewska udała się Karocą dworską do Parwiza, na spotkanie swego trzasnętego losu. Po obu stronach karocy jechali konno La Fayette i d’Estaing, dalej „eskorta honorowa” składająca się ze stu deputowanych, wreszcie nieprzełiczone, hałasujące tłumy. Przez całą drogę do Parwiza padał rzęsisty deszcz.

Był to ostatni epizod Rewolucji, iaki się rozegrał na terenie Wersalu.

Inne dokumenty wskazują na poszczególnie akty dramatu, który się rozpoczął 2 maja 1789 przyjeściem delegatów Trzech Stanów w Wersalu. Między innymi obraz, przedstawiający pochód Stanów Generalnych z kościoła Notre Dame do kościoła Saint-Louis. Oto szkic z posiedzenia, na którym król powiedział: „Dluzi Państwo, ołbrzymie już w chwili obecnej przeze mnie tron, powiększył się w okresie mojego panowania; kosztowna wojna była tego przyczyną, a konieczność podwyższenia podatków konsekwencją. Podniecenie umysłów, bezkrytycyzm pogód do innowacji grozi kompletnym pomieszczeniem procy, któremu należy czyni przedzie zapobiec uzgodnieniem poglądów rozumnych i umiarkowanych...”

Mnóstwo podań z tego okresu wy-

raża próby z różnych stron Francji o zmniejszenie wymiarów podatkowych, o posady itd. Pod jedną z ilustracji przedstawiających otwarcie Stanów Generalnych widnieje wierszowany podpis: „W ten sposób został zwolniony, pod najlepszym z warunków, ten Senat francuski, ten najwyższy trybu-

nał, który podporządkowując koronę Francji, zdeterminował krzywdę i zwrócił nam nasz praw...”
Akt drugi: Zgromadzenie Narodowe obraduje pod przewodnictwem Bailly’ego, Sala, w której obradują deputowani jest zamknięta. Na propozycję dra Guillaotin, deputowani Trzeci

go Stanu gromadzą się w sali „du Jeu de Paume”, w której padają słowa słynnej przysięgi, dnia 20 czerwca. Kilkanaście rysunków i prace Davida da ilustrują te wypadki. Oto portret Mirabeau, dalej podobizna Neckera, za którym wówczas stał cały tłum, za dając od króla pozostawienia go na stanowisku ministra.

Akt trzeci: dramatu: kilka pułków zostaje wezwanych do Wersalu, dla ochrony rodziny królewskiej. Necker dostaje dymisję.

... A więc bunt -- mówi Ludwik XVI na wiadomość o wstąpieniu Bastylii.

... Sire, to rewolucja -- powiada ksiądz de Lincourt.

I wreszcie czytamy akt: noc z 4 sierpnia. Pod egidą wicehrabiego Ludwika de Noailles i duchowieństwa: biskupa Chartres, arcybiskupa Aix, deputowani śląscy i duchowieństwo zrzekają się swoich przywoleń, swoich praw feudalnych.

Pod kierownictwem Mirabeau uchwała się prawa Człowieka i Obywatela. Necker wydaje pożyczkę, w Wersalu zanopiekujemy. Zbliża się wrzesień i epilog: marsz na Wersal, Kilku mularzy uwieczniono na płótnie sceny z tego marszu, między innymi Maszkę, gwardii, krwawe głowy, obnoszone na pikach...

Wystawa w Muzeum Wersalskim wskresza te wszystkie historyczne wydarzenia, zgromadziwszy obrazów portretów, kompozycji i obrazów historycznych, dokumentów archiwalnych, medalionów, fajansów itp. I G.

Pamiętań codziennie o F. O. N.

Gdańsk...? Motywy będą dla nas i dla całej polskiej opinii bardzo ciekawe i cenne. Wskazywaliśmy już na Chęciłowskim Chęciłowskim, co skłoniło ukraińskie redakcje do tego, że Gdańsk nazywają „Dancigiem”.

Dalszym wyrazem tego, że Gdańsk n’i będzie „Dancigiem”! Możeby „Ukraińskie Wisty” wraz z całą prasą ukraińską (wychodzącą w Polsce) zastano wily się nad tym: czy „Dancig” czy Gdańsk!

Gdańsk a nie „Dancig”

Omawiając zagadnienie Gdańska w związku polskoniemieckim, pisze p. (oz) w „Ukraińskich Wistach”:

„Kanceler Hitler podniósł tezę, że Gdańsk -- to niemieckie miasto i dlatego winno powrócić do Niemiec. Min. Beck wysunął antytezę, że Gdańsk, który wprawdzie jest niemieckim miastem, jest też względnie strategiczno-gospodarczo dla Polski niezbędny. Czyli Hitler popierałoby się na narodową czy etniczną zasadę, a Beck na „Lebensraum”. Polska -- twierdzi min. Beck -- musi mieć dostęp do Bałtyku. A że kluczem do Bałtyku jest Gdańsk, Polska nie może zgodzić się na tego przyłączenie do Niemiec.

Gdyby Hitler wysunął był gdańskie pretensje w październiku 1938 r., czyli po Monachium, wtedy kiedy Niemcy wysunuli narodowocielową zasadę, jako jedynie w Europie międzynarodnej, stanowisko Polski, jeśli chodzi o stronę moralną, było dość przykre. Ale od tego czasu upłynęło wiele wody w Dunaju, w Włicie i w Cisie. Hitler zabral Czechy i Morawy, tworząc nowa tezę -- „Lebensraum”, bo na podstawie monarchijskich zasad, Czechi nie powinni byli stracić niepodległości, a „Karpacie Ukrainy” nie mogła przejść pod panowanie Węgier. Zasadę etniczną złożyono jako niepotrzebną na skład.

Kiedy następnie przyszło zagadnienie Gdańska, pozycję Niemiec i Polski analizuje się na płaszczyźnie obecnie obowiązującej. Natrętnicy siebie stanęły dwa „Lebensraum”: niemiecki i polski. Obie strony znalazły się na tej samej moralnej płaszczyźnie. Dalsze stosunki między nimi, to jedynie zagadnienie sił. W tej płaszczyźnie rozstrzygnie się los Gdańska, który dla Polski istotnie jest kluczem do Bałtyku”.

Artykuł „Ukraińskich Wisty” zawiera pewnego rodzaju resume polskoniemieckich stosunków w ostatnim roku. Stosunki te odaje dość wiernie. Jedynie błędny jest pogląd autora, kiedy mówi on, że stanowisko Polski byłoby przykre, gdyby Hitler podniósł pretensję o Gdańsk w czasie stosowania zasad narodowocielowej, czy zasady samostanowienia narodów.

Polska nigdy nie uważała, tak jak ni gdy uważała nie będzie, że stanowisko gdańskie jest zależne od takich czy innych zasad teoretycznych, takiej czy innej taktyki Niemiec. Począwszy od Kongresu wersalskiego, poprzez statut Wielkiego Miasta Gdańska i polskoniemiecki pakt o nieagresji, aż po dzień dzisiejszy, podkreślaliśmy rolę Gdańska dla rozwoju i żywotności Polski. Gdańsk w granicach Niemiec byłby wstępem do odciecia Polski od Bałtyku. Rozumie to cały naród i dał temu zrozumienia wyraz -- swoją wspaniałą, jednolitą postać. Zagadnienie Gdańska w globalizacji stosunków polskich, nie rozumiało temu ta kilka jeszcze Anglia, nie rozumiała nawet socjalistyczna Francja, a jednak Polska z nim nie uznawała dyskusji na temat Gdańska.

I stosunek Polski do Gdańska pozostałe nadal taki jak dotąd.

O jeszcze jedno należałoby zapytać prasę ukraińską: dlaczego stale używa nazwy „Dancig” zamiast Gdańsk? Czy dlatego, że Gdańsk jest nazwą polską, słowiańską, tak dawną, jak dawny jest zwyczaj tego miasta z Polską nie może nazwa ta wyjść z pod pióra dziennikarzy ukraińskich?

Gdyśmy przed kilku dniami pisali o sympatiach „Ukraińskich Wisty” dla Berlina, p. reaktorzy tego pisma zadali... dowodów! Czy ten „Dancig” nie jest dowodem pewnej... sympatii?

Bo dlaczego „Dancig” a nie

Ewersa. Jest ona dość znana, więc nie warto się rozwodzić nad jej mocno odgrzeszonym problemem faustowskim, mniej głęboko ujętym niż u Goethego, zato dużo bardziej niesamowitym. Zna komity aktor Adolf Wohlbrueck, który się bardzo dobrze w swoich „wybudowanych jaźniach”, również Dorota Wieck dałabardziej kreację w roli ubóstwiającej spławiaci.

Treść jest zdrowie nerwy, żeby wystraszony widok tych wszystkich niezamówiwości i endów, którzy wycynia z uderczonym studentem z Pragi dr Carpis, drugie wydanie Cagliostro.

Film „Stalowa Wola” (EMPIRE) jest sugestywnym, plastycznym portretem z Centralnego Okręgu Przemysłowego. Reżyser Jerzy Gabryelski umiejętnie przeprowadził gradację efektów i nastrojów, a muzyka Maklakiewicza doskonale harmonizuje z treścią. W sumie jest to jeden z najlepszych polskich filmów reżyserskich, przykuwając uwagę aż do ostatniego metra taśmy. Duzo to zdrowia strawa niż „Zachary” i „Murki” i szkoda, że film ten tak szybko zdjęto z ekranu. Jeszcze większa szkoda, że nie zorganizowano specjalnych seansów dla młodzieży szkolnej, która byle wiekroszła na takim plastycznym uzupełnieniu wiadomości o C. O. P.

Obecnie wyświetla się na tym samym ekranie film „Atom” szało-

je” z najprzystojniejszym ananitem ekrana, Robertem Taylorem. Realizator amerykański potrafił wywołać zainteresowanie dla ringu nawet u widzów nieprzepadających za tym sportem. Bo najpięknijmi partiami filmu są reportaż z ringu, doskonałe sfotografowane, podczas gdy sala wwie i gwizdów w oczekiwaniu „prawego sierpopa”. Robert Taylor zagrał i to, jak całkiem różną od dotychczasowych rolę pierwszorzędnie.

„Panna Ewa” (EUROPA) jest klasycznym wzorem amerykańskiej mełdicy salonerwy. Bogate wnętrze, piękne toalety, wymirowe limuzyny i puysty światek miliarderski, w który uboga dziewczyna, aspirująca do zajęcia w nim odpowiedniej pozycji towarzyskiej, wkracza ze sprytem i tufem. Ale w tym pochodzie, dziewczyna potyka się... o miłość, która każe jej zrezygnować z posiadania limuzyny i innych skarbów, kosztom uczciwości.

Komedja obfituje w mnóstwo świetnych pomysłów i dowcipnych sytuacji. Claudette Colbert jest tu równie miła i naturalna jak w „Osmiejniedzi” i „Don Ameche gra żywiolowo rolę zakochanego na zabój szofera. Istnie arcydzieło stworzył z swej roli wytwornego światowca John Barrymore. OEMA

Typy filmowy

Boyer i Dunne

Uśmiechnięte spotkanie na transatlantyku, wizyta u starej babuni na Madrze, dziewięćdzionowa idylla na pokładzie -- i na tym wafletukim scenariuszu wykładano śliczną robotę, delikatną jak brukowa klocka. Film „Ukochana” (CASINO), reżyserii Leo Mac Careya.

„On” jest Europejczykiem i mógłby być wielkim malarzem, gdyby nie myślni krytycyzm, który zmniejsza talent. I mógłby kochać głęboko i szczerze, gdyby mu pozwolono cierpieć. Zły czy dobry los postarał się o to. I dca na rendez-vous, które sobie zakochani w znaleźli po sześciu miesiącach próby, mającej wykazać czy są siebie godni, dziewczyna zapatrzona w niebo (spokład się mieli na 102-gim piętrze nowojorskiego drażnacza chmur), wpada pod samochód i odnosi ciężkie obrażenia. On nie wie o tym, sądzi że zapomniała o ich miłości. Gdy się spotykają, on jest już człowiekiem takim, jakim ona pragnęła go widzieć, a ona całą duszą wierzy, że będzie zdrowa -- dla niego.

Dzięki inteligentnej reżyserii i sugestywnej grze Charlesa Boyera i Iteny

Dunne, wydobyto ze scenariusza chwili wzruszającej melancholii i najsłabszego dowcipu.

Sądze, że „Kapitan Benoit” (ATLANTIC) nie ma pretensji do jakiegosuperprodukcji francuskiej. Szkoda więc, że Franuzi którzy przyzwyczająili nas do drobnej roboty, puszcza ją na rynek zagraniczny takii mierzoty, jak „Kapitan Benoit”. Nie bardzo to wiadomo dlaczego, teoretycy fabrykują gruski eksplodujące, tak nieprecyzyjne o umieszczeniu w samolotach (równie drobne mogłoby być „ausgerechnet Bananen”), dlaczego się zawzięli na „księcia Joachima”, o którym tym nie wiadomo co zacc i jakim krajem rządzi.

Sympatykiem Jean Murat robi co mo że jako iccyer wywandu, szukając o wnych przekłetych gruszek na wirbercie, które ostatecznie znajduje w najnieprawdopodobniejszych kryjówkach. Mardenwota Mireille Balin o dźwięnie asymetrycznej twarzy, jest groźną terystyką w skórze jagnięcia. Całość, jakkolwiek nie nudna, traci już nieco wakiacyjnymi okrogkami.

„Student z Pragi” (CHIMERA) został superprawy z nowieści

Naczelný wódz armii litewskiej przybywa do Warszawy

Dr. przybywa do Warszawy naczelný wódz armii litewskiej, gen. Stanislaw Rasztikis. Po nieudanej wyprawie wojska armii estońskiej, gen. La Ojenska, jest to drugie z kolei wzmocnienie wojsk, łączących Polskę z krajami bałtyckimi.

General Rasztikis jest postacią najbardziej dziś popularną na Litwie. Urodził się 1 września 1886 na Zmudzi, dzieciństwo spędził natomiast na Wilnie, w Łużkach. Przerwałszy w czasie wojny studia cywilne, powrócił do nich dopiero w niepodległej Litwie i ukończył wydział prawa na uniwersytecie kowieńskim.

Studef wojskowa rozpoczął gen. Rasztikis w czasie wojny światowej, ożwiyciwe w szeregach rosyjskich. Tam też odebrał pierwsze wykształcenie bojowe, zakończone ukończeniem szkoły wojennej w Tyflisie. W szeregach armii litewskiej pojawił się gen. Rasztikis z początkiem roku 1919 jako ochotnik, obejmując równocześnie dowództwo kompanii w dziesiątym 5 pułku piechoty. W r. 1922 otrzymał przydział do sztabu słownego a w r. 1930 udał się na dwuletnie studia wojskowe do Berlina.

Po powrocie z zagranicy pełni gen. Rasztikis obowiązki wojskowe najpierw w swoim pułku macierzystym, potem w sztabie a wreszcie po niedługim pułku Waldemarska w 1934 r. zostaje powołany na stanowisko wódza naczelnego i n ledugo później otrzymuje rangę generała.

Wspomnieliśmy już o dużej sympatii jaką cieszy się na Litwie gen. Rasztikis. Sympatię tę zawdzięcza on nie tylko swoim zaletom żołnierskim, ale i zasługom w pracy administracyjnej a przede wszystkim samej pracy wychowawczej.

Walory administracyjne i wychowawcze ujawnił gen. Rasztikis w całej pełni na stanowisku naczelnego wódza. Jego zasługa jest rozbudowa armii litewskiej, reforma organizacji jednostek bojowych i reforma metod wykształcenia.

Poza pełnieniem obowiązków naczelnego wódza zajmuje się gen. Rasztikis żywo życiem politycznym. Niekiedy brodził z radijowego stanowiska za krotki głos i w życiu politycznym a

najwyraźniej będąc jego rolę uwydatniła się po zajęciu przez Niemców Kłajpedy. On był wtedy autorem odezw, która z jednej strony upokorzyła ludność, ale z drugiej podkładała czas i siła ambicji i honoru litewskiego narodu w słowach, że „kto nie broni wolności — nie zasługuje na nią”.

Gen. Rasztikis przybywa do Polski na zaproszenie Marszałka Smigłowego. Niedawno opuścił Polskę naczelný wódz armii estońskiej, dziś przybywa do Polski naczelný wódz armii litewskiej. Wizyty te mają swój ciężar gatunkowy. Świadczą one o tym, że Polska w zespole państw bałtyckich odgrywa bardzo poważną rolę i jest czynnikiem, o który można się oprzeć

MYDŁO W PŁYNIU

SAPOLIUX

WZMACNIA WŁOSY — NISZCZY ŁUPIZĘ

i kórtomu można zaufać. Niezbýt dawno podróże bałtyckie min. Becka wykażaly w całej pełni zrozumienie ze strony państw bałtyckich dla produkcji roli Polski, — dziś wizyty naczelných wódzów potwierdzają tę prawdę i zacieśniają jeszcze bardziej wzajemną współpracę.

Po okresie wizyt dyplomatycznych nastąpiły wizyty wojsów armii. Fakt ten ma swoją wymowę, zwłaszcza jeśli, gdyż coraz bardziej rosną ciężkość w pracy politycznej profesora się z gabinetów dyplomatycznych do gabinetów sztabów generalnych.

Rozbrajający prezes

W ostatnich tygodniach zapady wyroków sądownych w archaichsich parlytynków ze Stronnicwa Narodowego. Zasadzono pp. Szklarczyka i Kojska za propagande „hachimizm” („w Polsce jest cała громада Hachimów”), skazano red. Matyskisa na 6 miesięcy arestu za znieważenie prof. Bartla, wreszcie zapadł wyrok na bojkowarzy z Młodzieży Wszelk polskiej, którzy urządzili napad na młodzież ludową, zebrana na odczytce k. Uniw. Jagiellońskiego, dr Szczotki,

Po tym ostatnim wyroku ukazał się w „Słowie Narodowym” artykuł prezesa Stronnicwa Nar., prof. Stanisława Głabńskiego, który usiłuje dowiedzieć, że Stronnicwo nie miało nic wspólnego z napadem na odczyt dr Szczotki — i że to tylko niechęć przeciwników insynuując Stronnicwu takie brzydkie sprawy. Prof. Głabński powołuje się przytem na fakt, że podczas procesu sądownego nie wspomiano o Stronnicwie Nar. i nie przesłuchano żadnego z jego członków.

W dalszym ciągu prof. Głabński pisze:

Jeden z powiarynych profesorów napisadł, że zdanem jego „chodzioło o niepodległość, do odwoła tego odczytu w myśl poglądu, że na Uniwersytecie nie wolno wystopować żadnej innej osogadzającej młodzieży młodzieży, która bojska reprezentowała”. Był moze, że w umysłach jałdziej grupy młodzieży narodowej, mającej stanowczą władzę wódz akademicki młodzieży, mogły się zrodzić podobne pomysły, ale w takim razie moze wystarczoby im w zrobieniu uwagi, że lokalami im w Uniwersytecie rozporządza rektor, jako gospodarza, aby ich w sposób stanowczy odwieść od szalonych kroków.

Nie wiadomo co więcej podsiwiał w całym artykule; czy natwóno sięg dozwiezo preza, czy jego zupełny brak orientacji w sprawach własnej partii. Wierzymy prof. Głabńskiemu, że oficjalnie Stronnicwo Narodowe nie nakazało napadzi na młodzież ludową. Gdzieby zaś! Emwerci i stare panny, tworzące dwór prezesa Głabńskiego, nie pódją rozbiadź odczytów! Ale nieoficjalnie czwnikni endeckie, owe zakamarki konspiracyjne, które odwołni Spzakowski we „Wielkiej Polsce”, że w pewnością nie zaspywały gruszek w popiele. Opinia publiczna na pamięta doskonale, jak to „Słowo Narodowe” zapewniano, że bandyckiego napadu na odczyt naukowy dr Szczotki nie dokonali — nie mogli! — dokonali członkowie Młodzieży Wszelk polskiej. A jednak pokazało się, że był to członkowie tej własnej organizacji!

Między endeckimi organizacjami młodzieży a Stronnicwem Narodowym istnieje ścisła łączność, jawna i tajna. Stronnicwo wyjawia poufne rozkazy, popychając nieudziwioną, oklamywaną młodzież do zbrodniczych występów. Potem młodzi siedzą w kryminalu a starsi mecenas chowają się bezpniecznie w cieniu konspiracyi. Był moze, iż preza Głabński nie jest „wtajemniczony”. Takie rzeczy zdarzają się często we wszelkich organizacjach poufnych, zarówno masonskich, jak i endeckich. Mafie wysuwają chętnie na stanowiska czołowe osobistości szanowane, które nie orientują się w sekretach konspiracyi i służą za dekoracyjnych „stronhomanów”.

Jeżeli preza Głabński nie zna stosunków i praktyk własnej partii, to niechże ma na tyle taktu, aby nie występować z twierdzeniami, których rozbrajająca natwóno nie przystoi tak sędziwemu politykowi.

Przeгляд prasy

Styl polskiej polityki — Słowa, które napelniają dumą — Błędne koło

SYL POLSKIEJ POLITYKI
Niedzielnym „Garety Polityki” zamieszcza nast charakterystykę polskiej polityki:

„Nowoczesna polityka polska wykastlicila swój własny styl. Nie jest on dziełem przypadku, ani nasładowością, lecz wynikiem zbiegów losów duchowych, z jasnej świadomości celów, do których naród dąży i z silnej woli ich osiągnięcia.

Polski styl polityczny obserwujemy w tej chwili najwyraźniej w polityce zagranicznej, a więc na terenie stosunków z innymi państwami i w zastawianiu metodami innych. Styl ten jednako jest calością organiczną i charakterystycznie cala politykę polską, wszystkie dziedziny życia państwowego. Wyraża się on konatywnym uszrokiem państwa i w zasadniczych fundamentach jego siły. Po stronie zewnętrznej państwa jest bowiem funkcją i wiodącym czynnikiem jego wewnętrznej siły.

Zasadnicza cecha polityki polskiej — wpolona jej niesłowna wola i wysłuchanie całego życia przez Marszałka Piła sudskiego — to ściśle i nierozdzielny związek pomiędzy słowem i czynem. Wielką warstwą i funkcją, czyli słowem, które nie byłoby wyrazem zdes cynowanej woli i gotowości do czynu, są jej obce. Obowiązuje to zarówno w stosunkach wewnętrznych polityki państwowej, jak i wobec zagranicy. Polityka polska nie jest wykładnikiem czynu słownych nastrosów, lecz historycznych dzieł i stanowczej decyzji. A jeśli wyśłowia z uczuciem to z bardzo głęboko zakorzenionych i bardzo zawziętych.”

„Droga, po której kroczą polityka polska nie jest drogą łatwą. Aby utrwalić ją na niej —

dujące o bycie narodowym, tkwią zawsze w nas samych i muszą być naszym własnym dziełem”.

SŁOWA, KTÓRE NAPELNIJAJA DUMĄ

„Wola i Czyn”, organ twórcich lew pionistów, zamieszcza następującą ocenę mowy min. Becka:

„Witny teraz, że słynna już dość ostroczność w słowach ministra Becka, ma swoje źródło nie w jakimś zamknięciu się w sobie, sprężynującym meza stannu od społeczeństwa, które w jego ręce złożyło swoje losy, lecz w silnej i chwalebnej woli przedstawiania ogólnosi kaktów, jak najszerszej obejmującej pewne grupy faktów i problemów. Warto było przeszkakiwać w skupieniu to milczenie. Minister, by 5 maja powiedzieć z ust jego słowa, które napelniają dumą każdego Polaka, Te słowa stwiera dzające, że Polska nie ma zamiaru naradzić wydatnie z każdego uczynnego strona polskiego, z każdej duszy wielomilionowego narodu, sformułowane w zaszty gąsnej na historyczny bronz mowie!”

BŁĘDNE KOŁO

Ostatni numer „Zaczynu” zajmuje się m. in. sprawą niedomagani naszego szkolnictwa wyższego. Autor artykułu pt. „Autonomia profesorska”, zwraca uwagę na liczne memortaly w sprawie reformy studiów wyższych, memortaly, redagowane przez zrzeszenia zawodowe, zjazdy a nawet przez poszczególnych profesorów, które jednak w prak-

tyce nie były dotychczas żadnego wpływu. Przechylny tego stanu rzeczy — zdaniam autor — nie tylko profesoro, we wyższych uczelni, bo nawet

gdyby profesoriowie byli wszyscy ludźmi jak najszerszej woli, gdyby wszyscy jak najścisłej wierzyli w potrzebę reformy studiów, to i tak reforma ta nie ruszyłaby z miejsca. Czegoby bowiem można się spodziewać po rasach wydziałowych, złożonych z reprezentantów najprzerastających specjalności, z których każdy broni i myśli przede wszystkim o osobistych interesach, lub interesach swej „branży”? Jakże profesoro zjadłoby tyle siły woli, by le samopracznie i — powiedziamy jasnie — bohatersko, zabię zapronowachach? Zrodziła się realna nadzieja, że moze, jeżeli nie zupełnie likwidacja jego katedry, to przynajmniej znaczne obniżenie jej wpływów?”

Trudno się więc dziwić, że w tych warunkach wszelkie dyskusje na radach wydziałowych decydować mogą jedynie o sposobach doobych, nie dotykających istoty. Zrodziła się realna nadzieja, że wszystkie uchwały zapadają w myśl zasady „reka reka myje” co przełamano na język akademicki brzmi: „nie wtępiaci się do mnie, to ja nie będę wtępiacił się do ciebie”.

Cóż więc zowiecie profesoriowie, jeżeli będzie przedziwności o słuszności swej sprawy? Zrodziła się realna nadzieja, że? Przecież! o niczego więcej nie może zrobić, nie polecić radzie wydziałowej poparzyć, autorytatywnie te sprawy, I w koło Marcin!”

Główną przyczyną zła widzi autor w istnieniu t. zw. autonomii wyższych uczelni.

SAMODZIAŁY, SZEWIOTY, KANGARNY I WEŁNY

na ubrania, kostiumy, paszeczki i suknie
poleca po cenach fabrycznych

NOWY DOM TEKSTYLNÝ

W. JAN HIEBERHOFFER
LWÓW. AKADEMICKA 14 — tel. 246-57

„musimy nieustannie pokonywać wiele opórów, odwracając się od ponęnych złudzeń i odsuwając pokusy słabości. Stracę musimy silniejsi — by nasłony kwilił i porowy natężamy nie zwy na mernie, spalając się w doroznych manifestacjach, lecz by były przekuwane na twardy kamień, a twardy kamień musi być sprężystością. Dbać musimy nieustannie o to, by za słowami i hasłami stała coraz twardsza i sprawniejsza, coraz bardziej uparta gotowość do czynu. Nie wolno nam wreszcie zapomnieć, że zasadnicze podstawy naszej siły, decydu-

9 **Wtorek**
 Grzegorz
 maja **Jutro: Izydora**

GODZINY PRZEJĘĆ W REDAKCJI „DZIENNIKA POLSKIEGO”. W Redakcji „Dziennika Polskiego” przyjmuje się codziennie — z wyjątkiem niedzieli i świąt — rymadła. **WYLAZNIANIE** od godziny 12—13. W innych godzinach **BEZWOLNE DNIĘ** żadnych zmian Redakcja nie załatwia. Za artykuły nie są zawiome Redakcja nie płaci wierzszego. **Rękopisy** nadesłanych Redakcja nie zwraca.

TEATR WIELKI:
 Wtorek 8 wiecz.: „Obrońca Ksantypy”.
 Środa, 8 wiecz.: „Obrońca Ksantypy”.
 Czwartek, 8 wiecz.: „Obrońca Ksantypy”.
 Piątek przedstawienie zawieszono.
 Sobota 8 wiecz.: „Subretka” — premiera.

TEATR ROZMAITOŚCI:
 Wtorek i środa teatr alcejski.
 Czwartek, 8 wiecz.: Wieceór humoru Leona Wyrwicza.
 Piątek i sobota teatr nieczynny.

Restauracja „POD KORONĄ”
 Jagiellońska 11
Najlepsza kuchnia. Najtańsze ceny.
 Wleca się P. T. Publiczności. 4150

KINOTEATRY:
 ADRIA: Czarownica z Solem oraz Oddział śmiechów.
 APOLLO: Kentucky.
 ATLANTIC: Niewidzialna rywalka.
 CELINA: Student z Pragi.
 EMPIRE: Tłum szaleje.
 EUROPA: Panna Ewa.
 GLOBE: Robin Hood i Katedra młynarska.
 KRZYWA: Winowajca.
 KOPEŃNIK: Panny na wydaniu.
 MARYSIENKA: Weselo, odymaś i Przesława.
 METRO: Postrach Mongołi oraz Będzież zawsze moja.
 MIRAZ: Ludzie za mgłą.
 MUZA: Alpejskie ody.
 PALACE: Włóczęgi.
 FAX: Don Kiszot.
 RAI: Alarm.
 RIANTO: Cygalka.
 ROXY: Cień Szanghaju.
 STYLWYJ: Skradziono życie i rewia z Re-fenem.
 SWIT: Kobiety nad przepaścią od Marysienki.
 ŚWIATOWID: As kier, oraz: Chiny ploną.
 TONIA: Diabolska eskadra i Sekretarka jej męża.
 UCIECHA: Śczęśliwa trzynastka oraz rewia.

FUTRA
 przechowuje najtaniej
 w specjalnie przystosowa-
 nym MAGAZYNIE

KAROL SCHÜRER
 Lwów, Paderewskiego 11a
 (dawna Senatorska)

FOTOPLASTIKON, plac Mariński 5;
 Wśród Indian Płd. Ameryki.

TEATR
 „OBROŃCA KSANTYPY”. We wtorek, 10-go i 11-go bm. w Teatrze W. komedia Morstina „Obrońca Ksantypy” po cenach znizowanych. W rolach głównych pp.: T. Suchecka, G. Oranowska, T. Kłocki, K. Hryn, M. Węgrzyn. Reżyseria E. Wierszbińskiego.
 — **PREMIERA „SUBRETKI”**. Już 13. bm. w Teatrze W. premiera francuskiej komedii J. Dewala „Subretka” w reżyserii S. Dączyńskiego. W rolach czołowych pp.: M. Kanińska, I. Brenoczny, I. Leliwa i N. Wierszbiński.
 — **LEON WYRWICZ W TEATRZE ROZM.** W czwartek 11 bm. w Teatrze Rozm. Wieceór humoru Leona Wyrwicza, który występ w własnym, pełnym humoru i urozmaicenia programie. Początek o 8-mej wiecz. Bilety po cenach normalnych do nabycia w kasach Teatrów Miejskich.

RADIO
 — **ZMIANY PROGRAMOWE.** Wtorek, 10 bm.: 8.10 „Dzień dobry najmłodszym”, „Głosy psaków” — ogłaszanie w/g O.

P. Wojewoda na lustracji domów Kary na opornych kamienicznikach

(S) Wydany przez władze administracyjne nakaz remontowania domów we Lwowie został tylko częściowo wykonany. Wielu właścicieli domów, mimo kilkakrotnych upomnień, dotychczas nie przeprowadziło nakazanego remontu.
 Wczoraj specjalna komisja, na czele której stanął p. wojewoda dr Biłyk, przeprowadziła lustrację domów. W komisji tej wzięli udział:

starosta grodzki dr Klimowicz, nadzorca wydziału komunikacyjno-budowlanego p. Litwiniński, delegaci Zarządu Miejskiego, Policji i urzędu dzielnicowych.
 Komisja lustrowała m. in. dom Nochmana Wolocha przy ul. Kejtrzyńskiego 11a, który otrzymał nakaz przeprowadzenia remontu i przed budownictwem portali. Mimo trzykrotnie odradzanie terminu, Woloch nie

dostosował się do zarządzeń władz. Po szczegółowych oględzinach komisja wydała na miejscu doroczne zarządzenia.
 W ub. tygodniu w wyniku przeprowadzonej lustracji został opiewczony skład komisowo-handlowy w tym domu, gdyż komisja stwierdziła, że naragowane w składzie materiały zagrażają bezpieczeństwu publicznemu.
 Decyzja komisji wstrzymała też budowę domu przy pl. Bandurskiego, gdzie właściciel, mając zezwolenie na budowę domu dwupiętrowego, rozpoczął budowę trzeciego piętra.

Apel P. Z. Z. we Lwowie

Lwowski Obwód Polskiego Związku Zachodniego wystosował do właścicieli kawiarni i restauracji odezwę, w której m. in. czytamy:
 Każdego Polaka, który znajdzie się na terytorium Rzeszy niemieckiej, uderzyć musi zupełny brak prasy polskiej zarówno w księgarznicach, kioskach, jak i w lokalach publicznych.

scach sprzedaży gazet, ani w jakichkolwiek lokalach publicznych.
 W tym stanie rzeczy musimy nasze dotychczasowe pozbliżenie i tolerancje stanowisko wobec prasy niemieckiej poddać gruntownej rewizji.
 Nie możemy dłużej tolerować pism niemieckich, skatujących Polskę!
 Pisma niemieckie muszą zniknąć z rąk polskich czytelników!
 Nakazuje nam to nasze poczucie godności narodowej!
 Czas, aby pisma niemieckie zniknęły z lokali publicznych!
 Zwracamy się do JW Panów, aby zaprzestali abonowania pism niemieckich i nie dostarczali ich polskim czytelnikom.

W najbliższych dniach komisja przeprowadzi dalsze lustracje.

Dwaj świętokradcy aresztowani

(A) Dochożenia policyjne w związku z włamaniem do cerkwi św. Płatyń przy ul. Żółkiewskiej doprowadziły do ujęcia dwu sprawców popełnionego tam świętokradstwa. Przystępnymi zostali Kazimierz Secliga i Tadeusz Kalfon, obaj bez miejsca zamieszkania, u których łup odebrano. W dniu wczorajszym obaj odstawieni zostali do dyspozycji sądu śledczego.

Pożar w portierce Rzeźni miejskiej

(A) Od żelaznego piecyka zapaliła się wczoraj w południe ścianka drewniana w portierce Rzeźni miejskiej. Straż pożarna w krótkim czasie pożar ujęła i sowiła.

Zamach samobójczy

(A) Zamieszkały przy ul. św. Mikołaja 21, Zygmunt Tancer-Schwarz, liczący 60 lat, usiłował wczoraj dokonać samobójczego zamachu nieznanej bliżej przyczyny. Pogotowie Ratunkowe przewiozło go do szpitala powojskiego. Powodu nie ustalono.

Gość, który chyłkiem wyniósł się z hotelu

(A) Zarząd hotelu „Bristol” zawiadomiał policyję, iż zamieszkały ostatnio w tym hotelu Wilhelm Türkel, kupiec, zamieszkały w Lublinie (ul. Zamoyeńskiego 43) wyniósł się chyłkiem z hotelu, pozostawszy mu dłużnym 116 zł.

Obóz Zjednoczenia Narodowego

Przedmiej Okręgu Obozu Zjednoczenia Narodowego we Lwowie mieszki się w lokalu ul. Bourlaska 5. II p, tel. 11124, 11045.

OBOWD LWOV-POLNOC, do którego należą dzielnice II, III, VII, VIII, IX, mieszki się w lokalu przy ul. Leona Sapieży 4, I p. **Biuro** czynne codziennie od godziny 9 do 15-tej i od 17-19-tej z wyjątkiem soboty popołudniu, oraz niedziel i świąt, tel. nr. 11045.

Zgłoszenia osobiste lub listowne na członków przyjmnie się codziennie od godziny 9-12-tej i od 17-19-tej.

OBOWD LWOV-POLUDNIE, do którego mieszki się w lokalu przy ul. Choraszyńskiego 12, I p. **Biuro** czynne codziennie od 9-15 i 17-19, z wyjątkiem soboty popołudniu, oraz niedziel i świąt. — Tel. 296-81.

Zgłoszenia osobiste lub listowne na członków przyjmnie się codziennie od godziny 9-15 i od 17-19.

ZJEDNOCZENIE POLSKICH ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH: Lokal organizacyjny i świetlicy mieszki się przy ul. Neumana (daw. Głowa) 1-2. Godziny urzędowania codziennie od 15-tej do 20-tej, w niedzielę od 10-tej do 13-tej.

Adwokat oskarżony o obrażenie sędziego

(S) Wczoraj rozpatrywana była przed lwowskim sądem okręgowym sprawa jednego z adwokatów, który podczas rozprawy obraził sędziego. W pierwszej instancji adwokat został skazany przez sąd grodzki na trzy miesiące bezwzględnej więzienia. Następnie sprawa ta znalazła się na wstępie sądu okręgowego w Czortkowie, który zatwierdził wyrok pierwszej instancji. Skazany adwokat odwołał się do Sądu Najwyższego, który kasację uwzględnił i skierował sprawę z powrotem do sądu w Czortkowie z zapytaniem, czemu skazanemu adwokatowi nie

zawieszono wykonania wyroku — Sąd w Czortkowie po ponownym rozpatrzeniu sprawy, powtórnie zasądził wyrok pierwszej instancji. Adwokat nie dał jednak za wygraną i jeszcze raz zwrócił się do Sądu Najwyższego, który tym razem również przyjął kasację, jednak nie skierował sprawy do sądu okręgowego w Czortkowie, lecz do sądu okręgowego we Lwowie.
 Sąd lwowski sprawie odczytał, celem zbadania okoliczności, dlaczego nie zostało zastosowane zawieszenie wykonania wyroku.

Kolbierz oraz młodzie — 1840 Koncert rozrywkowy ze Lwowa. W przewiole o 19.00 powieści młodziwa: A. Gruszczycki-Nitschewej „Wuj kupuje auto” — 22.20 „Zofia Kossak-Białaska w gródzie Lwowa” — aud. Hiteraka z udz. autorki — układ i opr. audycji S. Maykowskiego. Autorka odczyta fragment najnowszego powieści z rękopisu pl. „Świat Dziejny”.

ODCZYTY I WYSTAWY

— **Z KASJNA I KOŁA LIERO-ART.** We czwartek 11 bm, o godz. 19.30 Zofia Kossak-Białaska wywodzi odczyt pt. „Służba pisarska”. Szczegóły podają ażele.
 — **„NA GŁÓWNYM SZLAKU CHEZMIŁ — OBRAZY Z HISTORII ROZWOJU PODSTAWOWYCH POJĘĆ CHEMICZNYCH”.** Pod tym tytułem wygłosi dr Alicja Kossak-Białaska, prof. Pol. Lw., odczyt ilustracyjny licznymi przeziernkami oraz doświadczeniami 10 bm, o 18.30 w sali IV-tej, parter, gmach Politechniki, Leona Sapieży 12.

ROŻNE

— **ZWIĄZEK PAN DOMU** komunikuje, że Izsy kur. „Racjonalnej Gospodarki Domowej w warunkach wojennych” rozpoczął się dnia 5-ty przy pełnym udziale uczestniczek. Kurs II-ty rozpocznie się 30-go bm. Wnieścieżnie zgłoszenia na kursy II-ty konieczne ze względu na dużą

Profesor Konserwatorium ofiarą nieznanego złodzieja

(A) Z korytarza Konserwatorium muzycznego (ul. Kopernika 9) nieznanego sprawca skradł wczoraj walizkę z gabriolą w wartości 400 zł. na szkole Zdzisława Drzewickiego, prof. Fałstwu. Konserwatorium w Warszawie.

frekwencji. Sekretariat Zw. Pań Domu, Bartoego 38.

— **DZYRYU NOCNE W APTEKACH** od 6 do 12 maja br.

Błagidniak, Izykowska 57. — Brettlers Rynok 18. — Dorżawski pl. Troda 5. — Etingera, pl. Góluchońskiego 14. — Haya, ul. Kollajata 12. — Kaniewskiego, ul. Lona Sapieży 15. — Kurkiewicza, pl. Unii Brzeskiej 4. — Lufera, ul. Jagiellońska 12. — Ławozkiego, ul. 29 Listopada 25. — Margulieca, ul. Żółkiewska 82. — Markowicza, ul. Żółkiewska 20. — Mikolajucha, ul. Koperska 1. — Nussbaum, ul. Krakowska 26. — Pilewskiego, ul. Akademicka 28. — Porazyńskiego, pl. Bernardyński 1. — Reissowej, Zamarynow ul. Lwowska 43. — Scheinbaucha, ul. Grodecka 30. — Sonerstein, ul. Janowska 2. — Susanna, ul. Kurkowa 4. — Tanczuga, ul. Zielona 35. — Wojtowicza, ul. Leona Sapieży 77. — Zyrzyckiego, ul. Żółkiewska 77. — Zygmuntowicza, ul. Grodecka 88.

PRZEGLĄD GOSPODARZY

Obroty portu gdańskiego w kwietniu. Według statystyki kolejowej obroty towarowe portu gdańskiego w kwietniu br. wyniosły 641.350 ton wobec 528.160 ton w analogicznym miesiącu r. ub. Z ogólnej liczby przypada na wywóz 540.302 ton i na przywóz 101.228 ton.

Celem dalszej ekspedycji morskiej dowiedziono do portu: 407,4 tys. ton węgla, 24,9 tys. ton zboża, 64,6 tys. ton drewna, 14,4 tys. ton produktów naftowych, 6,3 tys. ton żelaza oraz 35,7 tys. ton innych towarów. W tym samym czasie włąk krajowy wywieziono: 96,7 tys. ton rudy, oraz 4,5 tys. ton innych towarów.

Ruch pasażerski w porcie gdańskim w kwietniu. W kwietniu br. ruch pasażerski w porcie gdańskim wyniósł 122 obywateli, z czego przybyło do Gdańska 15 i opuściło — 109 osób. Najbardziej ożywiony ruch panował między Gdańskiem a Haifa, Helsinkami, Kopenhagą, Londydem i Sztokholmem.

Ustawodawstwo gospodarcze. W dzienniku ustaw R. P. Nr. 41 z dn. 6 b. m., opublikowany został protokół, dotyczący zmiany art. 4 konwencji weterynaryjnej między Polską a Belgią z dnia 18 grudnia 1930 r., podpisaną w Brukseli w dniu 13 października 1937 r. oraz oświadczenie rządowe z dnia 16 kwietnia r. m. b. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych tego protokołu (poz. 269 i 270).

Akcja oddłużenia gospodarstw rolnych w woj. kieleckim. Kielecki Urząd Wojewódzki przyznał ostatnio 2,5 milion. zł z funduszu obrotowego reformy rolnej w związku z prowadzącą akcją oddłużenia gospodarstw rolnych. Kwoty te przyznane zostały na bywcom parady z tytułu zakreślenia należności za grunta, nabyte z majątków państwowych, względnie z tytułu pożyczek, udzielanych na kupno gruntów z majątków prywatnych. Przy chodząco z pomocą tylko tym dłużnikom, którzy nie mieli możliwości, bez uszczerbku dla gospodarstwa, wypłacić się ze swoich zobowiązań.

Eksport włókiennicy Włoch w roku bież. W pierwszych trzech miesiącach r. b. wartość wywozu sztetowego włókna, jego odpadków i tkanin z Włoch wyniosła 205.449 tys. lirów, wobec 175.765 tys. lirów w analogicznym okresie r. ub. i 189.755 tys. lirów w 1937 r.; w tym samym czasie wywieziono jedwabiu surowego, kręconego, odpadków i tkanin za 63.909 tys. lirów, wobec 73.571 tys. lirów w 1938 r. i 79.185 tys. lirów w 1937 r.

Na Litwie przyszyca wygasa. Według danych litewskiego departamentu weterynaryjnego przyszyca była na Litwie wygasa. Na walkę z tą epidemią wydano około 209 tys. litów.

Spadek kosztów utrzymania w Zagłębiu Dąbrowskim. Koszty utrzymania w Zagłębiu Dąbrowskim w kwietniu r. b. obniżyły się według obliczeń Komisji Statystycznej przy Inspektoracie Pracy o 4,4 proc.

GIELDA

GIELDA WARSZAWSKA
Warszawa 8 maja.
Dewisy: Belgia 90,37, Berlin 213,57, Gdańsk 100,25, Amsterdam 255,32, Kopenhaga 111,28, Londyn 89,00, Nowy Jork 53,12,3, kabel 53,5, Oslo 125,27, Paryż 141,2, Sztokholm 128,37, Zurich 119,70, Moskwa 28,07, Helsinki 110,2, Montreal 55,11 1/4.
Tendencja: nieznacznie słabsza.

Waluty: Belg. belg. 90,87 dolary amr. 532 1/2, dol. kanad. 529, flor. hol. 283,52, franc. franc. 141,2, fr. szwajc. 119,70, funty ang. 24,95, gulden hol. 100,25, kor. duński 112,25, kor. now. 125,77, kor. szw. 128,37, liry wł. 17,60, marki fińskiej 110,2, marki niem. srebrne 80 1/2.

Papiery: 4 i pół wewn. 61,75, 5 inwest. 1 em. nie not., 2 em. 81 1/2, serie 65, kont. werysja 68 1/2, 4 prem. 81,30, 39,25, 4 konsolidacja j. b.
Tendencja: nieco słabsza.

Akcje: Bank Polski 116, Cukier 37, Węgl. 51,5, Lipin 69, Modrzewo 20, Ostrowiec 80, 79 1/2, 80, Strachowice 55, Haberbusch 68 1/2.
Tendencja: utrzymana.

GIELDA LONDYSKA
Londyn 8, 5. N. Jork 483,13, Paryż 176,73, Mediolan 89,00, Bruksela 27,50 1/2, Zurich 20,84 1/2, Amsterdam 876 1/4, G. 50 1/2, 50 1/2, Kopenhaga 22,40, Sztokholm 19,41 1/8, Berlin 116,8 1/2.

GIELDA PARYSKA
Paryż 8, 5. N. Jork 37,75 1/2, Londyn 176,73, Mediolan 198,75, Bruksela 619,50, Zurich 347 1/2.

Paryż 8, 5. N. Jork 37,75 1/2, Londyn 176,73, Mediolan 198,75, Bruksela 619,50, Zurich 347,50, Amsterdam 2017, Berlin 151,8.

GIELDA ZURYCHSKA
Zurich 8, 5. N. Jork 448 1/8, Londyn 20,84, Paryż 117,9, Mediolan 23,42 1/2, Bruksela 27,95, Oslo 104,70, Kopenhaga 95,05, Sztokholm 107,35, Berlin 178,60.

GIELDA BROSZOWA
Lwów 8 maja.
Złoty 224, ten. tend. chwytliwa, 65 tend. spoki, owies — tend. 1, zniżkowa.
Ogólny obrót 1045 ton.
Owies i żyto 1725—1750, II. stand. 16,75—17, III. A. stand. 16,25—16,50, III. stand. 16—16,25, orzech paszenny grube z przem. stand. 16,25.

GIELDA PIENIĘŻNA
bez obrotów.

Drugi dzień obrad Zjazdu Pomorzanców

Na pierwszym posiedzeniu naukowym W. Naukowego Zjazdu Pomorzanców, referat generalny wygłosił przez Zwiazek Klub Przem.-Handlowych p. Czesław Iabner (Warszawa). Po krótkim wstępie, omawiającym przyczyny powstania i szybkiego rozwoju Gdyni, referent wykazał, że pomiędzy rozmiarami obrotów portu gdynińskiego a przygotowaniem aparatu handlowego w Gdyni, istnieje duża dysproporcja spowodowana przede wszystkim faktem, że słabsza i cieższa polityka morska Państwa wyprzedziła ewolucję życia gospodarczego w omawianym kierunku.

Poza ten brak tradycji handlowych, charakterystycznych inne wielkie porty europejskie, odgrywa tu także poważną rolę. W konkluzji referent stwierdził, że dotychczasowa rozbudowa portu i zsekretowanie w nim przeszło 50 proc. całej wymiany towarowej Polski ze światem zewnętrznym mogą być usunąć, jako pierwszy etap przeobrażenia naszego handlu zagranicznego.

Jako środki przyspieszenia koniecznej rozbudowy Gdyni, b. m. Iabner wskazuje: 1) dokonanie dalszych inwestycji w porcie, 2) uprzemysłowienie Gdyni, 3) wychowanie kad. pracowników przygotowanych do pracy w portach i na morzu, 4) stworzenie źródeł tanich kredytów, 5) uprzemysłowienie nie wymiany towarowej, zwłaszcza z zakreślenie handlu konsygnacyjnego, 6) rozbudowę dróg komunikacyjnych z zaplecziem.

Po referacie generalnym odbyła się dyskusja, w której zabierali głos autorzy referatów analitycznych, wchodzących w ramy zagadnienia Gdyni jako ośrodka handlu morskiego, oraz zgłoszeni mówcy z posród uczestników Zjazdu.

Drugie zebranie naukowe odbyło się w poniedziałek w godzinach przedpołudniowych i było poświęcone zagadnieniu portów polskich Gdyni i Gdańska jako węzła komunikacyjnego. Referat generalny wygłosił dyr. handlowy Rady Portu i Dróg Wodnych w Gdańsku, p. Adam Rudrki. W dyskusji zabierali głos kilku mówców, podkreślając pionierską rolę osób, rozbudowujących komunikację portów polskich z zapleczem.

W dziedzinie pogłębienia w sferach gospodarczych świadomości o konieczności

pości zalecia się problemami komunikacyjnymi w ogóle.

Na zakończenie dyskusji przew. Komitetu Wlkopomorzanców Zjazdu, prof. U. P., de Pawłowski rzucił kilka ciekawych oryginalnie ujętych uwag. W całości zalecia dyskusji ujętych w m. in. dwie koncepcje co do widoków tranzytu z Czech przez Polskę do Gdyni. Według jednego, tranzyt ten odbywać się będzie dzięki możliwości postawienia go za warunek przy retraktacji co do przewozów przez Bogumien, we dług innych, liczących, tranzyt ten już tylko dogorywa.

Posiedzenie naukowe Zjazdu zakończyło się o godz. 12, po czym rozpoczęło się zebranie gospodarcze o administracyjnym oraz odczyt kolumny prof. U. J. K., Ziehoffera o roli Lwowa na szlaku Baltyk—Morze Czarne.

ZE SPORTU

WALNE ZGROMADZENIE ZWIĄZKU WŁÓKNIARZY SPORTOWYCH
W dniu 5 bm. odbyło się doroczne Walne Zgromadzenie oddziału lwowskiego Związku Włóknarzy Sportowych K. P. — Walne Zgromadzenie miało nowo władze w następującym składzie: prezes: H. Kurcz, sekretarz: W. Rzepka, członek zarządu: J. Markus, Komisja rewidująca: mgr. J. Knopiński, M. Majewski.

SUKCESY POLSKICH JEŹDZCÓW W RZYMIE

W niedziale zakończyły się w Rzymie międzynarodowe zawody konne. Najważniejszym punktem programu był konkurs o nagrodę króla Wiktora Emmanuela. Konkurs odbył się w niedzielę przy obecności następcy tronu i naczelnego dowódcy wojsk niemieckich gen. Brauchitscha. Zwyciężył Włoch, mjr. Antipio na koniu „Nastello” przed Antipio mjr. Friedbergem z Polski nr. 18, Skulicz na „Astrze” zajął 2. miejsce.

SWAJCARIJA ZWYCIĘŻA HOŁANDIĘ

W Bernie wobec 16-tu tys. widzów rozegrany został międzynarodowy mecz piłkarski Szwajcaria-Holandia, — Zwyciężyła Szwajcaria 2:1 (1:1).

RUMUNIA BIEJE JUgosławię 14:0

W międzynarodowym meczu piłkarskim w Bukareszcie Rumunia niepodzielnie pokonała Jugosławię 14:0 (8:0).

WĘGRY POKONAŁY Rumunię 5:2

W Bukareszcie w meczu o puchar Dawida Węgry pokonały Rumunię 5:2 (3:2). Ostatni mecz w Grupie I pokonał Polacy 3:5, 8:6, 6:4, 6:2, a Węgry Asbóth zwyciężył Schmidta 1:6, 6:2, 6:3, 6:8, 6:1. W następnym rundzie Węgry pokonywały Jugosławię, która wyeliminowała Irlandię.

Powoli gapiwie zaczęli się rozchodzić. Nie przywołano więcej karet i te, które stały na gościuach zaczęły odjeżdżać jedna po drugiej w stronę Hanowem. Jakby zezar wybił trzęsienie. Nikogo nie było już na gościu przy przed Antoniego, który stał ukryty za drzewami. Okna Monplaisr gąsły jedno po drugim, iakby oczy, zamykające się do snu. Tylko na pierwszym piętrze, nad podziemiem, jedno pozostało oświetlone dyskretnie, choć zasłonięte niebieskimi firankami. Jeden tylko powoź czekał na drodze w odległości kilku metrów. Antoni oparł się o pień drzewa. Nad ranem mroźni wzmógł się i w powietrzu wisiła zapowiadająca śniegu. Antoni, otulając się płaszczem wsuwał w zanadzie to jedną to drugą rękę, dla rozgrzania żył, ale był ubrany iak na biały nogi, tkwiąc

w jedwabnych pocińczach i atłasowych pantoflach białych po nieznosnie. Nie śmiał tupać nimi dla rozgrzewki i rozruszania, aby ktoś ze służby domowej nie usłyszał. Ale był uparty. Postanowił wytrwać i ujęcie oddał tego ostatniego, uprzywilejowanego gościa. Może będzie mu sprzyjało szczęście. Może powiew wiatru uchyli płaszcz, może odezwie się jakiś głos...

Już wybiła czwarta na kościelnym zegarze, gdy z dziedzińca wybiegło dwóch lokajów i zwróciwszy się na prawo stanęli koło jednej pozostałej karety. Antoni sięgnął, iak budził stanęta, śpiącego na kozle. Widział, jak sięgnął kocz z grzebionem końskich i nagle, zrywając się na własną głupotę, zrozumiał bezcelowość swego trwania. Wszak było to kareta. Za pułdem będą stał wywołany lokaj.

Cudzoziemiec, którego obawiał się ujęcie, żył z majątku swego brata. Żył niewielkiemu dostatku, otrzymywał hojne zasiłki, nie tak hojne jednak, by mógł sobie pozwolić na utrzymywanie na czas krótkiego karnawałowego pobytu w obcym mieście własnego powozu i służby w pferii. Antoni wściekł był na siebie za zmar nową kon. gdy usłyszał w dali tętent koni, galopującego po gościu. Zatrzymał się i obejrzał. Tętent zbliżał się. Nie było słychać ani skrzypienia kół, ani dudnienia pojazdów. Ktoś kochał konno do Hanowem, to noc, wiedząc z pilną sprawą. Antoni ujęł jeźdźcę, który mignął się iak cienko stojącej na gościu karety, oświetlonej latarniami, ale już w następnej chwili uwagę jego zwrócił kurz, który wszczął się na dziedzińcu. Brama ciężka jeszcze stała otwartą. Antoni widział wejście do palacu, wniesione o kilka stopni nad powierzchnię dziedzińca, wybrukowanego kocimi łabami. Nad otwartym wejściem wisiela latarnia, która oświetlała uściśle sieni. Nie wni ujęł. Antoni bardzo wyrażał kobie ujęcie w futro. Była to Klara von Platen. Za nią jakiś mężczyzna, stojący w cieniu, widać na ramiona płaszcz. Klara von Platen zwróciła się ku niemu i objawiłszy go przed

nachyliła ku sobie jego głowę w ostatnim pocałunku. Potem ów mężczyzna nasunął kapelusze głęboko na czolo i lekko zbiegł z kilku stopni. Nie wiadomo było, czy miał perukę, czy własne włosy. W każdym razie loki zasłaniały górą część twarzy, a kolnierze płaszczu doina tak dokładnie, że rysz jego wcale nie było widoczne. Podszedł szybkim krokiem ku bramie, przy czym z pod odchylającego się płaszczu Antoni ujęł różową frak i tutez srebrnego haftu. Nie napróżono Klara von Platen z tak skupioną podziwliwością wychyliła się poza parapet swojej łodzi. Miała już w ręku swoją szubczyk i mogła oznaczyć dzień ten w swoim kalendarzu czerwona kredką.

Wymcaśmem jeździec zbliżał się coraz bardziej. Czaróni przekonał się, że ciem jego podróży nie był Hanowem, lecz zamek Monplaisr. Bo cwał zamiast wjeżdżać w kłusa, a dojeżdżawszy do bram, jeździec sięgnął cugle i zeskoczył na ziemię. Czaróni przypomniał sobie ów poranek przed sześć lat, kiedy, to po raz pierwszy przyjechał do Hanowem i owego jeźdźca, którego wiozł do tego samego palacu na stonnu swego dyktusa. Był ciekaw, czy jest to ten sam posłaniec z innym, szczęśliwym poselstwem.

INFORMATOR TANIEGO ŹRÓDŁA ZAKUPU

RUDOLF DRZAŁA Lwów, Czornyckiego 5

połeca: koldy, koca, płedy, materace, po-
duszki, bielizna pościelowa, kompletne wy-
prawy słuźne gotowe i na zamówienie,
Firaniki, story, kapy. 4219

Ceny najniższe. Wybór wielki.
Przyjmie się koldy do przerobki po zł. 3.
materace po zł. 5. Parawy czyste pialerz.

PLASZCZE NIENPRZEMAKALNE

damskie i męskie
ZYGMUNT MAZURKIEWICZ
Lwów, HETMAŃSKA 12
Dla P. T. Urzędników dogodne splety 4315

KOCE, — KAPY, FIRANKI, CHODNIKI, PŁÓTNA, BIELIŻNA, POŚCIEL

A. PIETRUSZEWSKI

Lwów, HALICKA 20 — tel. 213-38 1911

„GURSKI KWIAT”

Lwów, Ossolińskich 13 - tel. 254-55
POLECANY:
Miody lecznicze — Ziela lecznicze
I przysmakowe — Sokli owocowe —
Wino owocowe — Grzyby i t. d. 4295

OBRAZY — OKAZJE

piętnastoznacznych malarzy polskich
gwarantowane oryginalnie

Ceny niskie. Warunki dogodne.

Włodzimierz STELMACH

Lwów, Słowackiego 2, Tel. 116-38
Oprawy obrazów, ramy, karnize, szyby, listwy.

Naczynia kuchenne porcelana i szkło stolowe

ROMAN KALCZYŃSKI

Lwów, ul. HALICKA 21

Roman Gorgolewski

Handel towarów żelaznych
Lwów, ul. Sobieskiego 3, Tel. 139-70,
połeca na szczoł wiolenny w największym
wyborze po sildskich cenach.

Nożę ogrodnicze i sekatory znanych fabryk
Kunze, Köller i krajowe Gerlach — Pilki,
saczki, opryskiwacze do drzew i kraw-
ców, łopaty, grabie, oraz wszelkie narzędzia
dla ogrodników krajowe i zagraniczne, —
Kosiarki, nożycy i sierpy do trawy. — Siatki
dla ogrodników w różnym gatunkach.

Cenałki na żądanie bezpłatnie. 3276

WŁASNEGO WYROBU KÓŁDRY — MATERACE BIELIŻNE POŚCIELOWA

połeca firma 3817

MARIAN MLEKO

obecnie
Lwów, pl. KAPITULNY 2, ul. 237-72

Z Trembowli

ROBOTNICZY WYKOPIAŁ SKARB

Robotnicy zatrudnieni przy kopaniu
ziemi na naprawę gościnniej kolei Su-
szczyńskiego pow. trembowelskiego z sko-
morochni pow. tarnopolskiego z zna-
leżali na gruntach fundacji Bawor-
skich 16-letni wy garnek gliniany wypeł-
niony pieniędzmi srebrnymi z r. 1600
i kose z tego okresu, osza.

KRONIKA MAŁOPOLSKI

Investycje Polskiego Tow. Tatrzaskiego w Karpatach Wschodnich

Polskie Towarzystwo Tatrzaskie przygotowuje dalsze prace w zakresie inwestycyjnym. M. in. w Karpatach Wschodnich ma nastąpić ukończenie budowy nowego schroniska Oddziału stanisławowskiego P. T. T., pod „Dobro szanką”, przy kładzie Zabzryknij w Gorganach. Wyprawowane zostało już pod Dach nowe schronisko Oddziału kosowskiego P. T. T. w Burkućcu.

Ze Zborowa Wybory w pow. zborowskim

W okresie do 17 bm. zostaną przeprowadzone we wszystkich gminach wiejskich pow. zborowskiego wybory radnych gminnych. W związku z powyższym odbyło się zebranie radnych gromadzich największej gminy Zbo-

roku bieżącym będzie się pracowalo nad skompletowaniem i umebelowaniem urzędów wewnętrznych, oraz doprowadzeniem do schroniska znakomitej wody mineralnej ze źródła w Burkućcu, P. T. T. przeprowadza liczne adaptacje i potrzebne inwestycje; przewidywane jest znaczne pomnożenie stacji turystycznych w miejscowościach podkarpackich.

row, w skład której wchodzi 20 gromad, celem ustalenia jednej wspólnej listy kandydatów na radnych gminnych. Na zebraniu tym byli obecni sta rosta powiatowy Pawlikowski i inspektor samorządu gminnego Przybytko.

Zebkanie obywatelskie w Jeziernej

W Jeziernej, pow. Zborów, odbyło się wielkie zebkanie obywatelskie z udziałem około 600 osób. W zebraniu wzięli udział przedstawiciele organizacji społecznych, gospodarczych i oświatowych, członkowie i sympatycy Obcoży Zjednoczenia Narodowego, Stronnictwa Ludowego i Stronnictwa Narodowego. Wiece zagali p. Edward Samborski, zawiadowca stacji P. K. P.

przedstawiając zebraniem sytuację dzynarodową i powage chwili, której Polska przeżywa, przemawiali jeszcze senator p. Wróbel, ks. Białow, który nawoływał do konsolidacji i zanicznania walk partyjnych i p. Korwin Piotrowski za Zborowa, wskazując na ważność i konieczność powiększenia polskiego stanu posiadania.

Z Jaworowa Młodzież szkolna na F. O. N.

Młodzież szkoly powszechnej męskiej w Jaworowie im. Króla Jana III, złożyła w dniu wczorajszym na ręce pow. Komisarza P. O. P. kwote 180 zł. na P. O. P. oraz 140 zł. na FON. Podkreślił należy, że ofiarodawcy są istotnie dziećmi ubogich rodziców. Dzieci uczęszczające do szkoly powszechnej w gromadzie Zapust nado-

ślady do Komisarza P. O. P. mgr Gaweńde pismo, w którym rezygnują z dniem 1 bm. z chleba otrzymanego z Komitetu Dożywiania Dzieci, a równowartość chleba w kwocie 10 zł. są dają na FON. Obecnie dotrzywaniem dzieci najbliższych zajęli się ich za możniejsi kolezdy, których rodzice przystąpili już do tej akcji.

Z Borszczowa Starcie patrolu K. O. P. z przemytnikami

Patrol K. O. P. natknął się onegdaj nad brzegiem Dniestru w Chudykowcach pow. borszczowskiego na czterech osobników, którzy w odpowiedzi na wezwanie do zatrzymania się poczęli uciekać. Patrol siłą uchwycił ich. W czasie pościgu został postrzelony w

prawa pchwinie strzelec Stefan Kurziów, który zabiegł droge uciekającą. W czasie transportu strzelec Kurziów zmarł. Przewodopodobnie uciekający byli przemytnikami, wybierającymi się przez Dniestr do Rumunii.

Z Drohołowicza Wielki proces polityczny

Przed sądem w Drohołowiczu toczył się wielki proces polityczny członków S. U. N. Trybunałowi przewodniczył o. s. o. Zieliński, wotowali s. o. Długiewicz i Kocyłowski, oskarżał prokurator Sklenarz.

Ponadto oskarżeni odpowiadają za zorganizowanie „demonstracji w dniu 14 października 1938 r., celem uczczenia pamięci znanego dowódcy O. U. N. płk. Konowala. Demonstracje te poprzedziły rozlepienie na murach odczew O. U. N., a następnie o północy poczęto bić w dzwony w miejscowej cerkwi. Oskarżenia Liwiji przyzna je się do zabicia Pupina i wydaje swoją listę współwiników. Natomiast Gaudiak zaprzecza jakoby brał udział w zabójstwie, przynajmniej się do otrzymania listu od oskarżonego Wepryka z listkami oraz do bicia dzwonów w dniu 14 października.

Na lawie oskarżonych zasiadeli 21-letni Jarosław Gaudiak z Bolechowiec, b. uczeń szkoly technicznej; 20-letni Włodzimierz Liwiji z Bolechowiec, 35-letni Iwan Iwaczuk, robotnik. W świetle aktu oskarżenia wymienieni są członkami C. U. N. Oni to zorganizowali sabotaż i terror oraz prowadzili akcję wywrotową. Oskarżenia Liwiji zostały ponadto pod zarzutem udzielenia zabicia Stefana Pupina, rzekomego komunisty, którego zranili kilkoma wystrzałami z rewolweru a następnie ścigany ostrzeliwał się z broni palnej. Morderstwo Pupina wykręszerywane w sposób bardzo sprytny. Mianowicie Gaudiak zatrzymał Pupina i wszczął z nim rozmowę, by ułatwić zamach Liwijowi. Wyrok śmierci na Pupina zapadł na konferencji, przy czem wykonywaną wyroku wybrano Liwiji. Na szczęście po oddaniu 6 strzałów rewolwer się zacął i Pupin został ranny tylko w szyję, ręce i stowę.

Sad po naradzie wydał wyrok skazujący oskarżonego Jarosława Gaudia ka i Włodzimierza Liwijią po 12 lat więzienia. Michala Wepryka i Iwana Iwaczuka po 6 lat więzienia. Wszystkie oskarżonych pozabawiono praw obywatelskich.

Z Tarnopola

ZAWODY MOTOCYKLOWE W TARNOPOLU.

Atrakcja 3-majowych uroczystości były zawody motocyklowe zorganizowane na boisku sportowym obok parku miejskiego w Tarnopolu przez Klub Motorowy Z. S. W.

PROGRAM radiowy

WTOREK, 9 MAJA

Godz. 6:56 Pieśń poranna. — 7:00 Dziennik poranny. — 7:15 Płyty. — 8:00 Audycja dla szkoly. — 8:10 Lw. „Poranek przy ościeżstwie” pod dyr. Szeredyńskiego. — 8:50 Lw. Wiad. poranne. — 11:00 Audycja dla szkoly. — 11:15 Muzyka z płyt. — 11:50 Audycja dla poroborczy. — 11:57 Sygnal czasu i hejnał. — 12:05 Audycja południowa. — 14:00 Lw. Lekkie piosenki. — kwartet wokalny. Eugeniusz przyd. — 14:40 Lw. „Poranek rolniczości”. — dr P. Dabrowski. — 14:45 Lw. Wiad. gospod. — 14:55 Głoda lirowanka. — gram na jutro. — 15:00 Opowiadanie dla młodzieży. — 15:15 Lw. Skrynka techniczna. — inż. J. Mitrski. — 15:30 Muzyka obładowa. — Inż. Dziennik popołudniowy. — 16:08 Wiad. gospod. — 16:20 Przejrzaj finał. — 16:50 Pieśń Mendelssohna i Schubertera (z Wilna). — 16:55 „Kauczyk”. — K. Pyllia. — 17:05 Uwagi Amatorów. — 17:05 Angielski przywiłoczek. — dr St. Kubisz. — 17:35 „Z piesznią po kraju”. — 18:00 Lw. Wiad. bieżące z miasta i prowincji. — 18:05 Lw. „Muzyczna Miasta”. — (faleczka teatralna) — Wł. Krasoniewski. — 18:15 Lw. M. Lewicki gra o polityce. — 18:30 Audycja dla robotników. — 19:00 Koncert rozrywkowy. — 20:00 Lw. Audycja dla wsi. Pogodznaki w jez. ukr. inż. O. Duczyński, Komunikacja w MTK. — 20:15 Koncert rozrywkowy. — 20:35 Dziennik wieczorny. — Wiad. meteor. — Wiad. sport. — Nasz program na jutro. — 21:00 „Wilhelm Tell” — opera Rossini'ego (z Florencji). — 21:15 Koncert muzyczny. — 21:25 Karty statku polskiego. E. Swierżewski. — 23:15 Dziennik wieczorny, Komunikator.

AUDYCJE ZAGRANICZNE

20:00 Bruckla franc. Koncert Beethowa nowelski. — 20:00 Praga, Taniec słowiański Dworzaka 20:30 Włota Tarczaka. — 21:00 Ody. — 21:00 Rytm. — „Wilhelm Tell”. — Rossini'ego. — 21:10 Luksemburg. Utwory Faure'go (konkurs). — 21:15 Bruckla franc. Koncert muzyki belgijskiej.

ŚRODA, 10 MAJA

Godz. 6:56 Lw. Pieśń poranna. — 7:00 Dziennik poranny. — 7:15 Płyty. — 8:00 Aud. dla szkoly. — 8:10 Lw. „Dobry namysłowicz”. Opowiadania. — 8:57 „Wielka przegoda malgo traga” oratorium. — 11:00 Audycja dla szkoly. — 11:25 Płyty. — 11:30 Audycja dla poroborczy. — 11:57 Sygnal czasu i hejnał. — 12:05 Audycja południowa. — 14:00 Lw. „Z muzyki katedralnej”. — płyty. — 14:45 Lw. Wiad. gospod. — 14:50 Głoda lirowka. — 14:55 Lw. Program na jutro. — 15:00 Audycja dla młodzieży (konkurs). — 15:30 Muzyka obładowa. — Inż. Dziennik popołudniowy. — 16:05 Wiad. gospod. — 16:20 „O szkołach specjalnych”. — Z. Lewandowski. — 16:35 „Kłosa wiedeńska” w wyk. Tria Kozel. — 17:00 Ody. — 17:17 Koncert solistów. — 18:00 Lw. Wiad. bieżące z miasta i prowincji. — 18:05 Lw. „Pomnie miasta”. — aud. — 18:15 Lw. w. o. ciety. — 18:30 Lw. Ody. — prof. E. Bruckowski. — 18:30 „E. Kłosa mocy i chwylu”. — recytacja. — 18:40 „Włki kupiec” aut. — pow. młod. — A. Gruszka-Przybyłowa. — 19:20 Lw. Koncert rozrywkowy. Orkiestra Szeredyńskiego, F. Siebeki, M. Alenberg. — 20:00 Audycja dla wsi. Przekazki inż. Zadawczewo. — Chłwka spółdzielcza I. Zukołobowskiego. — 20:15 Lw. Koncert rozrywkowy. — 20:40 Dziennik wieczorny. — Wiad. meteor. — 21:00 sport. — Nasz program na jutro. — 21:00 Koncert chopinowski w wyk. G. Konatowska. — 21:30 „Marsylianka” — audycja w oparte. Si. awywid. — 22:00 Lw. Kwadratnowy. — 22:05 Lw. Kwadratnowy. — 22:20 Lw. Muzyka taneczna z płyt. — 23:00 Dziennik wieczorny.

AUDYCJE ZAGRANICZNE

18:15 Radio Paris. Recit. skrzypek. H. Szarynga. — 19:45 Sofia, „Tosca”. — Fucincino. Godz. 20:30 Bruckla franc. Koncert Beethowa. — 20:30 Lille. Koncert wieczorny. — 21:00 Paris PTT. Koncert muzyki symf. — 21:00 Florencia. „Carmen”. — Bizeta.

Tarnopolu. Na starcie stanęło 8 maszyn w tym jedna bez konstrukcji. Za wodnicy startowali parami, odbywając się w każdym z pozostawionych zawodników. Największą ilość punktów zdobył to II zdobył pp. Jakub Milan, por. Kazmierz; Krenz i Fryderyk Moroz. Pierwsze miejsce przypadło w udziale p. Jakubowi Milanowi, drugie por. Krenzowi a trzecie p. Morozowi. Szczę golnie emocjonujące były biegi między por. Krenzem a p. Milanem. Czysty dochód w kwocie 180 zł. przeznaczony został na P. O. P., która równocześnie ofiarowane na FON.

Dziesięciolecie Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism

Miesięcznik „Prasa” poświęcił ostatni swój zeszyt, znacznie powiększony i starannie zilustrowany, piętnastemu jubileuszowi wielkiego, ogólnokrajowego Zrzeszenia, które w życiu i rozwoju prasy polskiej tak wielką odgrywa rolę. Świadczy o tej roli jego pozycja w sprzecywanym wykazie podjętych usiłowań, spełnionej pracy i osiągniętych wyników.

W Polskim Związku Wydawców Dzienników i Czasopism skupily się wszystkie poważniejsze wydawnictwa krajowe. W jego władzach bierą udział człowiek przedstawicielstwa świata wydawniczego wszystkich dziedziel Rzeczypospolitej, Dyrektwy władz Związku była i jest jedna świadomością zamierzeń i celów, mających zawsze na widoku pomyslny rozwój prasy, a wygodnionych z dobrem państwowym i społecznym.

O zadaniach i polsniawic wydawcy polskiego piśmi w obzaramy artykuł prezes Zarządu Głównego Związku, p. Stefan Krzywostowski, poddaje analizie stosunek wzajemny dyrektorów wydawnictwa i naczelnego redaktora. Jak najdoskonalej scharmonizowane współdziałanie tych dwóch czynników jest nieodzownym warunkiem pomyslnego rozwoju każdego

wydawnictwa. Równie niebezpieczną może okazać się preponderancja wględo do materialnych nad celami redakcyjnymi, jak lekceważenie przez redakcję interesów finansowych piśma.

Wytężone organizacja i działalność Związku Wydawców strzeżli i omawiali dyrektor Wydawcy p. Stanisław Kauszki. Stwierdza w nim, jak dotkliwe odczuwała prasa polska brak uprawnionego przedstawicielstwa swych interesów, zanim powstał Związek. Indywidualne wystąpienia wydawców rzadko osiągały skutek. Sytuacja zmieniła się całkowicie, gdy obrone interesów prasy, jako całości, wziął na swe barki Związek.

— „Ubiegłe dziesięciolecie konkluduje dyr. Kauszki, przewidyło wiele ważnych osiągnięć dla prasy polskiej. Stanowi to jednak załdowe drobny udział programu, jak: zakreślony został przez inicjatorów i twórców Związku. Cel zasadniczy — wielka państwo wa, narodowa i społeczna rola prasy, jako głównego czynnika upowszechnienia kultury, jako wielkiego wychowawcy i nauczyciela cnd narodowych i obywatelskich, wreszcie jako potężnego propagatora podniesienia życia gospodarczego, — pozostałe terenem

dalszych wielkich wysiłków zrzeszonych wydawców.

W dalszym ciągu pamiętkowej księgi zabierają głos red. Marian Grzegorzczak (zkie p. „Prasa polska w ostatnim dwudziestoleciu”) dyr. Franciszek Głowiński (studium o rozwoju reklamy prasowej w Polsce), p. Jan Mokrzycki („Perspektywy rozwoju prasy polskiej”) p. Witold Gostomski („Najważniejsze normy prawnie dotyczące prasy”). Dyr. Karol Stemler podkreśla i uzasadnia konieczność zabiegów o zwiększenie zasięgu czytelnictwa

Niesłychanie pouczającym jest dział jubileuszowego wydania „Prasy”, obejmujący bilans pracy, wykonanych przez Związek w ciągu pierwszego dziesięciolecia, oraz listę przedstawicieli świata wydawniczego, którzy tej instytucji poświęcili swą pracę, zapal, doświadczenia i wytworali.

Dyrektorem Związku, od początku istnienia organizacji jest p. Stanisław Kauszki, wicedyrektorem jest od szeregu lat p. Franciszek Głowiński. Pełna licza członków Związku, którzy w politykimi uczestniczyli w Radzie i Zarządzie, zarejestrowana została przez kolekcję portretów. Kolumny z foto-

grafiami zasłużonych członków Związku stanowią wstęp do wyczerpujących, starannie opracowanych referatów, które dają dokładny obraz działalności Polskiego Związku Wydawców w ciągu pierwszego dziesięciolecia. Te referaty, to materiał dla przyszłych historyków prasy polskiej. Dają one pojęcie o zabiegach, które Związek zmuszonny był podejmować i prowadzić dla zapewnienia prasy polskiej odpowiednich warunków bytu i rozwoju, dla wprowadzenia do stosunków wydawniczo-prasowych należnego ład u wewnętrzznego.

Czytelnikom gazet i periodyków w Polsce zwiększa się z każdym rokiem — jednocześnie zwiększa się zainteresowanie prasą — ta potęga, która w znacznej mierze kształtuje opinię publiczną, której rola państwowa, społeczna i kulturalna — i odpowiedzialność — wciąż rośnie, a która równocześnie jest placówką intelektualną o zawrotny żywotności i zarazem jednym z najfructowniejszych działów produkcji gospodarczej.

Wzmagają się tedy — musi się wzmagać — zainteresowanie prasą, jej strukturą, jej „klimatem”. Jubileuszowe wydanie „Prasy” winno znaleźć odzew w tych zainteresowaniach. Czytelnik gazet i periodyków dowiśle się z tego zeszytu, jak oburzymi jest kompleks zagadnień, składających się na tege mola, która nazywają „szóstym mocarstwem”, — zbliży się do prasy, pozna jej troski, trudności i walki...

OGŁOSZENIA

PŁASZCZE, KOSTIUMY, SUKNIE, modele PAULINY MÜNZEROWEJ
Lwów, Kopernika 17. **Wolne posady**

Różne

W TRUSKAWCU willa „Hanusia” do sprzedania lub wdzierżawienia. Wiadomość: Lwów, Piekarska 5, cukierka. 11837

RZADKA OKAZJA!

Otrzymałmy rzetelnie nakładów bogato ilustrowanych monografi artystycznych wydawn. Sztuki Pięknych od 25 groszy. Zapisy nie wielkie. KSIĘGARNIA MAŁOPOLSKA, Lwów, Akademicka 16. Katalogi bezpłatnie. 3933

ALBUMY

dyplom honorowe, oprawy reprezentacyjne — artysta-inteligent Krzywiczki, Szp. Meja cztery. 3893

RAMY

do obrazów. KARNISZE, szyby, lustra Lwów, Piłsudskiego 11 tel. 265-56. 3900

USZCZEGÓLNIENIE

okien, drzwi, wykonanie tanio „Czystość”. Proszę dzwonić 259-17. 2901

TĄDŻO Z IANECZKA

stracił apetyt — wśród najlepszego gemyśnienia jedzenia — będziemy jedli mamusia Ape. Tyś dał nam żyłki do kwadratowego gemyśnienia Galwanoplatek”, Kopernika 14.

Administracja Nieruchomości ZUS

w Lwowie, przy ul. Ki. Tauskiej 3 — ogłasza przetarg nieograniczony na instalację anten zborowych w domach ZUS w Lwowie. Oferty należy składać w biurze Administracji, gdzie nastąpi otwarcie tychże w dniu 15 maja 1939 r. o godz. 12. Zakład zastrzega sobie dowolny wybór oferty, a to bez względu na wysokość ceny, Przedmioty i druki nabywcia w godzinach urzędowych od 8-15. 11840

Posad poszukują

Ogłoszenia w tej rubryce zamieszczamy po 5 grosze za słowo.

Sprzedaj

W tej rubryce zamieszczamy ogłoszenia po 3 gr. za słowo kupieckie i handlowe po 10 groszy.

GOSPODYNI

kucharki, średni wiek, szuka pracy w katolickim domu od 15 maja. Listy Administracji „Zwycięzca”. 11841

SPRZEDAM

dom komfortowy w Pastorych koło Lwowa, 5 pokoi, 2 kuchnie, ogród, sad, z umebliowaniem 3 pokoi lub bez. — Wiadomość na stacji. 11842

Mieszkania

W tej rubryce zamieszczamy wszelkie ogłoszenia mieszkaniowe przy 2 grosze do 10 słów, 2 razy bezpłatnie.

KSIAZKA

o „TURULU”, niedwudzielnik, Kłoda Karpaćci pisarzy, nadawana przez Radio dla dzieci, z ilustracjami barwnymi w Księżynie A. Kawczyński — Lwów, Riutowskiego 9, 1 stałe do nabycia. Cena zł. 4.— 4036

RECIOPOKOJOWE

reprezentacyjne, penionkorfortowe mieszkanie — Hołowicki 17 — do wynajęcia. Ogłędad od 2.—. 11846

MEBLE NA KREDYT

DWULETNI, Sympialnie, 1-letnie, Salony, Gabinetny, Tapczany i Urządzenia kuchenne według najnowszych wzorów polca Wytwórnia Mebli w Lwowie, Szapczy 3 w budynku Wystawy maszyn. Upraszamy o oględniacze naszej wytwórni, suzani zmiennymi. Meble na spłatę bez wkłaski! 4121

WYNAJME

pokoju, kuchni, łazienka, Sułkowska 55. — Dorocznik wskazuje. 11817

ZIMNA WODA

Trzykropkowe komfortowe mieszkanie do wynajęcia. Tel. 259-41. 11820

TYCZKI

TASMY NIEMIRNICE polca firma 2965 KOPERNIKI i SYN Lwów, Hetmańska 12 tel. 234-24. P.K.O. 511.406

KREMY

odżywcze przeciw zmarszczkom, kremy wybielające, kremy do rąk, ostrażki migdałowe, borsiki toaletowe, laktery do paznokci polca P.E.R.F.U.M.E.R.I.A Lwów, P. R. W. 1 i 6 Lwów, Hetmańska 6, tel. 108-60. 4039

FORTEPIANY, PIANINA FISHARMONIE

gwarantowane najtaniej sprzedaje, kupuje, mienia HANAK Piłsudskiego 21, t.p. 3320

ANTENY

centralne i zborowe solidnie i na dobrych warunkach wykonuje firma Stanisław Chęć Lwów, ŁYCZAKOWSKA 4 tel. 118-55. 4139

ANTENY

centralne i zborowe solidnie i na dobrych warunkach wykonuje firma Stanisław Chęć Lwów, ŁYCZAKOWSKA 4 tel. 118-55. 4139

SYPIALNIE

jednolite, pokoje kombinowane, topczany polca Naszyna Wytwórnia Mebli MICHAŁA NOWICKIEGO — Magazyn przy ul. Kochanowskiego 8, telefon 110-67. — Ceny SCS i fabryczne. 4032

DOM SZTUKI

Lwów, ul. Fredry 1 (A. WISNIEWSKI) Telefon 284-75 OKAZJE: MEBLE NOWOCZESNE I ANTYCZNE TAPCZANY, DWYRANY PERSKIE OBRAZY, — Projektowanie wnętrza. — Własna pracownia stolarska i tapiecarska. — KUPNO — SPRZEDAŻ — ZAMIAJNA

MEBLE

kompletne sympialnie, jadalnie, pokoje kombinowane oraz pojedyncze części, tapczany, nowoczesne urządzenie kuchenne. Meble gładkie, żelazne i tapiczerowane w wielkim wyborze po cenach przystępnych i na dogodnych warunkach — polca Fabryczny skad mebli STELIK i SKA Lwów, Kazimierza Wielkiego 28, tel. 264-13. 4235

Redaktor naczelny i kierownik działu politycznego — St. Starzewski; redaktor działu kobiecego — M. Orzechowska; kierownik działu gospodarczego — J. Bajorek; redaktor kroniki policyjnej — A. Medyński; kierownik kroniki Małopolskiej — B. Pawlik; redaktor działu sportowego — M. Kobiak; telefony własne — Kl. Hrabcyk

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI „DZIENNIKA POLSKIEGO”: LWÓW, ZIMOROWICZA 15. — Telefony: Sekretariat i sprawozdawcy 114-98, 262-42. — Administracja 274-44. — KANTOR OGŁOSZEŃ I PENUMERAT: LWÓW, ZIMOROWICZA 15, telef. 240-42 Konto P. K. O. 506.250